

ZADARMO

Noviny o živote v Bratislave sú distribuované každý mesiac do všetkých mestských častí.

EV 3101/09 - ISSN 1335-5228

IČO: 35712058

Vydáva NIVEL PLUS s.r.o.,

Ivanská cesta 2D, 821 04 Bratislava

Tlačí MAFRAPRINT

Roznáša spoločnosť Red Post, s. r. o.

Bratislavské Noviny

Aktuálne
správy o dianí
v Bratislave

nájdete aj na
www.banoviny.sk

a aj na Facebooku
www.facebook.com/banoviny
Píšte, pýtajte sa, komentujte

Piatok 7. mája 2021

Pressburger Zeitung - Pozsonyi Újság - Nova Posoniensia

Ročník XXIV. - Číslo 5

2 Ruina

v centre mesta

Pohľad na historickú budovu niekdajšej základnej školy na Lazaretskej ulici je sklpujúci. Čo na to pamiatkari?

12 Kam chcú upratať autá?

V štyroch mestských častiach sme zisťovali ich skúsenosti s rezidenčným parkovaním a možnosti výstavby garážových domov či viacpodlažných parkovísk.

15 Raz právnik, inokedy vodič električky

Odviez aj vás! Vladislav Pastucha, ktorý pracuje ako právnik v poisťovni, si urobil vodičák na električku, a splnil si tak dávny sen.

19 400 svedectiev

Unikátny objav, ktorý dopĺňa mozaiku histórie nášho mesta, sa podaril na ortodoxnom židovskom cintoríne na Žižkovej ulici.

Prijemných miest, ako je promenáda pri nákupnom centre Eurovea, bude v Bratislave viac.

KRAJŠIE MESTO

Do zanedbaných lokalít sa vracia život

BRATISLAVA

Jeden projekt za druhým, ktoré menia zanedbané miesta na príjemné a funkčné prostredie pre ľudí, predstavuje v posledných dňoch a týždňoch hlavné mesto. Program obnovy verejných priestorov s názvom Živé miesta neváhal primátor Matúš Vallo označiť za začiatok veľkej, až revolučnej zmeny.

Koncom marca sme spoznali návrhy na obnovu prvých 25 lokalít za 14,3 milióna eur, o pár dní na to novú podobu Živého námestia, ktoré tvoria spolu Kamenné námestie, Námestie SNP a Námestie Nežnej revolúcie (viac na str. 8). Zároveň magistrát spolu s Metropolitným inštitútom Bratislavy (MIB) pracujú na balíku ďalších 23 projektov v rámci programu Živé miesta, pripravené majú i verejné súťaže, napríklad na riešenie Jurigovho námestia.

„Bratislava má obrovský dlh v modernizácii a skvalitňovaní verejných priestorov. Som presvedčený, že neexistuje jediný obyvateľ mesta, ktorý

by nechcel mať priestor, kde sa pohybuje, krajší, čistejší a bezpečnejší,“ konštatoval primátor Matúš Vallo pri prezentácii programu Živé miesta, ktorý je podľa jeho slov historicky prvým rámcom na zmenu verejného priestoru hlavného mesta na viacerých úrovniach.

Kedy uvidíme prvé obnovené miesta a aká je odhadovaná suma prác? Podľa hovorkyne MIB Marcely Glevickej sa na všetkých projektoch aktuálne pracuje – väčšina z nich je v štádiu, kedy architekti tvoria projektovú dokumentáciu alebo prebieha stavebné konanie v rámci povoľovacích procesov. „Samotná realizácia bude postupná, v priebehu roka. Aktuálne sa čaká na kolidáciu parku Husova v Novom Meste, kde sú už všetky práce ukončené. Jeho obnova stála 121-tisíc eur,“ priblížila

Glevická. V tomto projekte išlo o revitalizáciu zelene s doplnením mobiliáru, osvetlenia a hracích prvkov.

Ako nás ďalej informovala, v týchto dňoch sa už realizuje obnova verejného priestoru v lokalite Karadžičova – Križna. Relatívne malými úpravami získa priestor na kvalite, bezpečnosti a prehľadnosti. Dôraz sa kladie na jeho debarierizáciu a rešpektovanie prirodzených peších trás, ktoré vytvorí štrkový chodník.

Pôvodný trávnik nahradí trvalková výsadba ako ekologickejšia alternatíva v čase sucha. Doplní sa tiež mobiliár a chýbajúce osvetlenie. Stavebné práce vyjdú odhadom na 16-tisíc eur a ďalších 17 900 eur pripadne na obnovu zelene, ku ktorej pribudnú závlahy.

Pokračovanie na str. 6

O čo ide v programe Živé miesta

Program Živé miesta predstavuje systematický prístup k verejným priestorom v Bratislave. Má viac úrovní. Jednou z nich sú výsledky práce MIB v podobe 25 rekonštrukcií verejných priestorov, ktoré sa realizujú počas tohto roku. Druhou rovinou je rozširovanie princípov a štandardov Manuálu verejných priestorov a treťou Grantový program Komunity na obnovu verejných priestorov spolu s Nadáciou mesta Bratislavy.

Ktorú

vynechať?

BRATISLAVA

Návrh urbanistickej štúdie má preveriť možnosti výstavby nájomných bytov v 13 vybraných lokalitách v našom meste. Verejné prerokovanie o nej prebehlo v strede minulého týždňa, diskusia je však stále na začiatku. Starosta Rače zverejnil jasné výhrady aj na sociálnej sieti.

Vybrané lokality sa nachádzajú v štyroch mestských častiach: v Ružinove aj v Dúbravke sú po dve, v Petržalke ich je päť a v Rači sú štyri - na Pastierskej, Peknej ceste, Račianskej a Východnej. Račianska samospráva však požiadala akceptovať jej zásadné požiadavky na vypustenie lokalít Račianska a Pekná cesta. „Tiež trváme na tom, že akákoľvek zmena územného plánu na ďalšiu výstavbu v lokalite Východná musí byť viazaná na predĺženie komunikácie Na pántoch a vybudovanie spojovacej komunikácie s Východnou mimo súčasne zastavané územie,“ uviedol na sociálnej sieti starosta Rače Michal Drotován.

Hlavné mesto reagovalo, že proces prerokovania urbanistickej štúdie slúži práve na to, aby sa k jej obsahu vyjadrila aj verejnosť. „Po prerokovaní obstarávateľ pripomienky vyhodnotí. Jeden z možných spôsobov akceptácie tých, ktoré vyhodnotí ako vecne oprávnené, je, že danú lokalitu z čístopisu vypustí,“ uviedla hovorkyňa Bratislavy Katarína Rajčanová.

(TASR, bn)

Slovo k veci

Otvorené

Jar prebudila život vo všetkých jeho podobách, aj ten, čo uviazol v unavujúcich obmedzeniach pandémie.

Už ste si posedeli na terase svojej obľúbenej kaviarničky či reštaurácie? Je otvorené. Po dlhých mesiacoch ožívajú tiež galérie a múzeá, funguje zoo, tak nečakajte. Opäť sa zaplnili aj obchodné centrá, takže letné sandále si nemusíme kupovať naslepo v e-shope a oblečenie si pred zaplatením môžeme vyskúšať. Mnohí sa tešia i z návratu do práce, a zároveň začíname opatrne plánovať dovolenku.

Do nášho sveta sa vrátil život. Radosť nám robia aj rozkvitnuté námestia v centre mesta a predzáhradky na sídliskách. Viete o tom, že ak je predzáhradka na mestskom pozemku, môžete si ju zaregistrovať? Viac sa dozviete na strane 4. A ak si nalistujete stranu 6, uvidíte, ako sa majú zmeniť nevlúdne, zanedbané kúty Bratislavy - môžete porovnávať. Niektoré rekonštrukcie verejných priestorov v rámci programu Živé miesta sa už dokončujú alebo sú dokonca hotové, choďte sa pozrieť.

Otvorených možností, ktoré nám spríjemnia deň, je oveľa viac, užívajte si ich. Pandémia, no nielen tá, učí, že zážitky netreba odkladať.

Anna Čapková

Kto zachráni historickú budovu na Lazaretskej?

Budova bývalej školy na Lazaretskej ulici je v dezolátnom stave.

Bratislava I, ktorý sa sem mal po rekonštrukcii presťahovať? Je možné, že by sa nakoniec predala?

Objekt v lukratívnej časti mesta sa však ani po ôsmich rokoch nevyužíva a jeho stav je čoraz biednejší. Namiesto rekonštrukcie sa zatiaľ urobila len nevyhnutná údržba. „Vykonalí sa výhradne sanovacie práce, aby nedošlo k strate či ohrozeniu života“, vysvetlil nám predseda Okresného súdu Bratislava I Ján Goliaš. Na otázku týkajúcu sa termínu komplexnej rekonštrukcie schátranej budovy a odhadovaných nákladov na ňu odpovedal prekvapujúco: „Momentálne hodnotu projektu nie je možné ani odhadnúť, nakoľko Ministerstvo spravodlivosti SR s touto budovou nepočíta do svojich budúcich plánov.“

Na ministerstve spravodlivosti sme teda zisťovali, či sa

vôbec s obnovou budovy ráta a aká je alternatíva, ak sa na ňu nenájdu potrebné milióny eur. Je možné, že by sa nakoniec predala? „Aktuálna predpokladaná hodnota rekonštrukcie je cca 30 miliónov eur. Ministerstvo spravodlivosti SR si výdavky na rekonštrukciu predmetnej budovy uplatňovalo voči Ministerstvu financií SR ako požiadavku nad rámec rozpočtu, avšak doteraz tejto požiadavke vyhovieť nebolo,“ konštatoval hovorca rezortu spravodlivosti Peter Bubla

s tým, že nevyhnutné výdavky na údržbu objektu realizoval priamo Okresný súd Bratislava I ako správca budovy. Pripomenul tiež, že rozhodovať o ďalšom nakladaní s týmto majetkom môže v zmysle zákona o správe majetku štátu iba Okresný súd Bratislava I.

Lenže jeho predseda, ako sme uviedli vyššie, tvrdí, že ministerstvo s budovou bývalej školy na Lazaretskej ulici neráta... „Toto vyjadrenie mohlo vychádzať z materiálu k ‘Súdnej mape’ a z informácií o možnom zriadení Mestského súdu v Bratislave. Materiál však zatiaľ schválený nebol,“ komentoval Bubla. Osud historickej budovy je teda otázný. Okresný súd ju bez potrebných financií od štátu nedokáže zrekonštruovať – no tie zatiaľ nie sú. A ministerstvo po schválení novej súdnej mapy možno napokon usúdi, že budovu nepotrebuje. (ac)

Foto: ac

Video a viac foto na www.banoviny.sk

Pamiatkari: Pravidelne robíme dohľad

Krajský pamiatkový úrad Bratislava (KPÚ) riešil nevyhovujúci stav objektu bývalej školy na Lazaretskej 3 už v roku 2019. „Na základe nášho podnetu vlastník zabezpečil nevyhnutné opravy strešnej konštrukcie a krytiny, čiastočné stabilizovanie fasád a ochranu chodcov a parkujúcich áut. Degradované architektonické prvky priecheli boli pri týchto údržbových prácach odфотографované a zakreslené. Táto dokumentácia bude slúžiť ako jeden z podkladov pri obnove objektu,“ informoval nás riaditeľ KPÚ Bratislava Ján Mackovič. Pamiatkari podľa jeho slov naďalej pravidelne vykonávajú dohľad nad stavom budovy. „V blízkom čase KPÚ Bratislava vykoná v objekte štátny pamiatkový dohľad, ktorého výsledky určia ďalšie kroky v záujme obnovy nehnuteľnosti.“

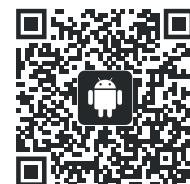

Slovnaft

DOBRÝ SUSED DÁ VŽDY VEDIEŤ

S novou aplikáciou Sused Slovnaft budete vedieť, čo sa deje v našej rafinérii.

slovnaft.sk

TRIV
BYTY • KANCELÁRIE • TREZORY • KLAVÍRE
SŤAHOVANIE.sk
NÁKLADNÁ DOPRAVA
EXPORTNÉ BALENIE
SKLADOVANIE

0905 616 329
02/ 6542 2387

Všeobecná praktická ambulancia
Ambulapraktika s.r.o.
Poliklinika Strečnianska 13, BA - Petržalka,
PRIJÍMA NOVÝCH PACIENTOV.
Stačí zatelefonovať alebo poslať email a presun
zdravotnej dokumentácie vybavíme za Vás.
Email: mudr.demian@ambulapraktika.com
kontakt.: www.strecnianska.sk www.ambulapraktika.com
tel: 0905 592 157, 0907 793 767

ART INVEST
**OBRÁZY
NAJLEPŠIE
PREDÁTE
V AUKCII**
Žiadne
poplatky
Galéria Art Invest
Dobrovičova 7, Bratislava
Info: 0905 659 148
www.artinvest.sk

Na komáre aj dronmi

BRATISLAVA

Magistrát prichádza tento rok s viacerými novinkami, ktoré zintenzívnia reguláciu komárov na území Bratislavy.

Biologický prípravok larvicíd BTI sa bude okrem pozemných postrekov aplikovať letecky a dronmi. Likvidovať sa tak budú aj larvy komárov v ťažko dostupných liahniskách, ktoré minulý rok nebolo možné ošetriť pozemnou aplikáciou. Monitorovanie viac ako tisíc liahnísk bude vykonávať okrem mestských odborníkov aj približne dvesto vyškolených dobrovoľníkov. Malo by sa tak zachytiť viac liahnísk práve vo fáze, keď je možné aplikovať účinný larvicíd BTI. (ts)

Nové názvy

STARÉ MESTO

Štyri verejné priestory v Starom Meste dostanú od 1. júna mená. Doteraz nemali žiadne.

Parkom Gábora Barossa sa stane park v priestore medzi ulicami Gajova, Alžbetínska, Dobrovičova a časťou Štúrovej ulice. Schody rabína Armina Friedera budú schody, ktoré spájajú Židovskú ulicu a podchod vyúsťujúci do Rybného námestia. Podchod pamäti bude názov podchodu pre peších pod mostom SNP, ktorý nadväzuje na schody zo Židovskej ulice, a Podchod študentov 16. novembra 1989 bude podchod pod Hodžovým námestím. (ts)

Už ste si zaregistrovali predzáhradku pri bytovke?

BRATISLAVA

Okolie bytoviek v našom meste rozkvitlo najmä vďaka nadšencom, ktorí sa starajú o predzáhradky. Ak je tá vaša na mestskom pozemku, môžete si ju zaregistrovať. Načo je to dobré?

Napríklad aj na to, aby vašu prácu a radosť nezničili smetiari. Na tento problém upozornil na FB stránke hlavného mesta Filip, ktorý tvrdí, že sa to deje týždeň čo týždeň. Odpoveď magistrátu znela: „V prípade, že ide o predzáhradku na pozemku mesta, môžete si ju zaregistrovať, a tým sa zabezpečiť, že o nej budeme vedieť a OLO bude o jej existencii poučené.“

Práve to je momentálne hlavný dôvod na registráciu predzáhradiek. Mesto ziska o nich lepší prehľad, takže by malo zabezpečiť, aby nedochádzalo k poškodeniam menej zrejmych častí predzáhradky pri kosení, alebo aby vedelo lepšie plánovať rozkopávky mimo predzáhradiek. Do budúca sa ráta aj s ďalšími benefítmi pre zaregistrovaných obyvateľov, napríklad workshopmi. Dôležité totiž je i to, aby boli predzáhradky aj praktické a dlhodobu udržateľné.

„Spolu s oddelením tvorby mestskej zelene a kolegami z mestskej časti Karlova Ves sme vytvorili stručný návod na to, ako si predzáhradku vytvoriť, čo všetko môže obsahovať a ako sa

Predzáhradka na Vavilovovej ulici v Petržalke.

o vysadenú zeleň najlepšie starať,“ informuje magistrát na stránke bratislavskisusedia.sk. Vybrali sme z nej niekoľko užitočných tipov, inšpirujte sa.

Stromy do predzáhradky nepatria

Do plôch magistrátu, ako aj mestských častí je zakázané vysádzať akékoľvek stromy a väčšie kríky. Zároveň je zakázaná výsadba vo vzdialenosti menšej, ako sú 2 m od kanalizačnej alebo vodomernej šachty alebo stožiaru verejného osvetlenia. Pod pozemkami, na ktorých sú predzáhradky, prechádzajú prípojky inžinierskych sietí a tie by mohla nesprávna výsadba poškodiť. Veľké stromy a kríky môžu spôsobiť aj tienenie do bytov, alebo dokonca zarastanie do stavby

domu. Pri tvorbe predzáhradky sa vopred informujte u svojho správcu, prípadne na magistráte alebo miestnom úrade o umiestnení inžinierskych sietí. Pred bytovku nevysádzajte ani alergénne a jedovaté dreviny či dreviny a rastliny rôznych druhov, ktoré majú neatraktívnu farbu alebo tvar - celkovému vzhľadu predzáhradky viac uškodia ako ju zveľadia.

Ktoré rastliny vysádzať

Vhodné na výsadbu sú nízke kry a byliny, trvalky, letničky, cibuľoviny, veľmi dobrým výberom sú aj rôzne druhy bylín či jedlých kríkov. Netreba sa báť druhov ako Ficus Prunus domestica Bellamira či Rubus fruticosus, v mestských podmienkach sa im darí veľmi dobre a ocení

ich aj komunita vašich susedov.

Výsadba odporúčaných rastlín by mala byť do ucelených záhonov, plošne oddelených od kosených trávnikov pre zjednotenie údržby a zabránenie neželanému poškodeniu pri údržbe trávnikov. Rastliny môžete rôznym spôsobom kombinovať, a vytvoriť tak pestrý záhon, ktorý by mal byť zároveň uceleným prvkom mestského verejného priestoru. Výber rastlinného materiálu môže byť rôzny, záleží len na vás. Malo by však ísť o odolné, nenáročné a neinvazívne druhy, ktoré vydržia aj náročnejšie mestské podmienky. Veľmi dôležité je aj umiestnenie predzáhradky, ktoré určuje, aký typ rastlín a kde ich budete sadiť. (bn)

Foto: bn

Národné kultúrne a kongresové centrum môže stať na Trnavskom mýte už o štyri roky

Moderné kultúrno-kongresové centrum, ktoré má ambíciu stať sa Národným kultúrno-kongresovým centrom (NKKC), môže na Trnavskom mýte stať a fungovať už v roku 2025. Spoločnosť Immocap je po takmer štyroch rokoch priprav so svojím zámerom vo fáze získavania povolení.

Immocap bol s Novým Istropolisom prvý, kto sa otvorene uchádzal o to, aby štátom plánované NKKC vzniklo práve na Trnavskom mýte. To považuje za ideálnu lokalitu z hľadiska zachovania historickej kontinuity, strategickej pozície, dopravy, dostupnosti a obslužnosti. V spolupráci so špičkovými architektonickými štúdiami KCAP, Cityforster a Charcoalblue má Immocap ambíciu priniesť do Bratislavy najmodernejšiu multifunkčnú kultúrno-kon-

Trnavské mýto je pre vznik NKKC ideálne, hovorí developer Nového Istropolisu

Ako ďaleko je projekt Nový Istropolis a aká by bola jeho budúcnosť, ak by projekt nezískal štátnu dotáciu, sme sa pýtali Martina Šramka, CEO spoločnosti Immocap.

V hre o štátnu dotáciu vo výške maximálne 60 miliónov eur na vybudovanie Národného kultúrneho a kongresového centra (NKKC) sú už iba tri projekty. Nový Istropolis je z nich najďalej, čo sa týka priprav. Prečo by podľa vás malo NKKC vzniknúť práve v Novom Istropolise?

Náš projekt vznikol v spolupráci so špičkovými svetovými ateliérmi KCAP, Cityforster a Charcoalblue po takmer 4-ročnej detailnej príprave - vrátane organizácie jednej z najväčších medzinárodných architektonických súťaží, aká kedy bola realizovaná na Slovensku. Kvalitná medzinárodná architektonická súťaž dokáže vygenerovať najlepšie riešenie pre projekt Národného kultúrneho a kongresového centra, čo je veľmi dôležité pre výber takto významnej investície.

Neodmysliteľnou výhodou Nového Istropolisu z pohľadu NKKC je najmä to, že sa nachádza v strategickej lokalite Trnavského mýta, na mieste s historicky existujúcou kultúr-

gresovú sálu, ktorá by slúžila všetkým obyvateľom ako prirodzená súčasť novej zelenej štvrte.

Zatiaľ čo sála dnešného Domu odborov má iba obmedzené využitie, Nový Istropolis, vďaka deleniu na 3 menšie sály a s celkovou kapacitou 3000 miest na sedenie a 5000 miest v kombinácii sedenie/státie, uspokojí organizátorov všetkých druhov podujatí, od medzinárodných kongresov, podujatí štátnej a verejnej správy až po koncerty, festivaly iné akcie, ktoré sa tu budú môcť konať paralelne. Okrem foyer s multifunkčným využitím vďaka viacúčelovému členeniu, bude súčasťou vybavenia aj samostatné konferenčné centrum. Vznikne tu aj mediálne centrum a štedré

stravovacie priestory. Na kultúrno-kongresové centrum bude priamo napojený 4* kongresový hotel.

Zážitok sľubuje už nové foyer, ktoré nemá byť len obyčajným vstupom do divadla či koncertnej sály, ale autori návrhu ho zamýšľali ako otvorenú „obyvážku mesta“, do ktorej si pridáte posediť na kávu alebo sa stretnete s klientom.

Okrem vnútornej kapacity sa rozšíria aj verejné priestory so zelenými plochami až o 50 %. Aj hlavné námestie pred centrom sa zväčší takmer o tretinu a v jeho tesnom okolí vznikne aj niekoľko ďalších námestí, ktoré budú tiež ponúkať možnosti na organizáciu kultúrnych podujatí, trhov a komunitných stretnutí.

v pozícii majiteľa pozemku a developera s know-how a zabezpečením agendy s tým spojenou. Veríme, že výber najlepšej lokality zo strany občianskeho združenia za NKKC bude urobený transparentne a definuje sa, aká by mala byť presne participácia zo strany developera.

Čo sa stane s Novým Istropolisom, ak štátnu dotáciu nezískate? Postavíte kultúrno-kongresové centrum aj tak?

Určite áno. K zachovaniu kultúrno-spoločenskej funkcie v území sme sa zaviazali hneď pri kúpe Domu odborov. V prípade, ak by nebola finančná podpora od štátu úspešná, budeme hľadať iné alternatívne možnosti financovania. Sme presvedčení, že nadštandardná kvalita a potenciál projektu Nový Istropolis, si nájde vhodný spôsob financovania, aj keď v tejto podobe bez participácie štátu by takýto projekt nevedel vzniknúť. Môžem potvrdiť, že sme pre myšlienku nového kultúrneho centra nadchnutí a chceme to dotiahnuť do finálnej podoby.

Kedy plánujete začať s výstavbou a ako ste ďaleko so získaním povolení?

Aktuálne je projekt v štádiu posudzovania vplyvov na životné prostredie (EIA) a na posúdení na Magistráte hlavného mesta Bratislavy. Momentálne projektanti pripravujú dokumentáciu na územné rozhodnutie. Predpokladaný začiatok výstavby je v roku 2023 a projekt kultúrno-kongresového centra so súvisiacou infraštruktúrou, by mal byť dokončený v roku 2025 alebo 2026. ■

Kulla
Záhradné centrum

Jar začína u nás

Trnavská cesta 110/B, Bratislava www.kulla.eu sledujte nás aj na

online objednávky
www.eshopkulla.eu
doručíme v Bratislave a okolí

Pokračovanie zo str. 1

Začalo sa tiež s revitalizáciou verejného priestoru vedľa zastávok Mosta SNP - úpravy mali byť hotové do konca apríla, teda v čase našej redakčnej uzávierky. V týchto dňoch by tam už malo byť viac prvkov zelene, zelená stena a betónové kvádre nám vďaka drevenému obloženiu poslúžia ako lavičky, aby sme pohodlnejšie čakali na autobusový spoj. Cena tejto realizácie je približne 33-tisíc eur. Rozbehli sa aj práce v areáli Malý Slavín v hodnote 89-tisíc eur. Architekti tu navrhli nový altánok, ktorým sa zväčší kapacita priestoru a nové rozmiestnenie sedenia bude flexibilnejšie. Z tmavého priestoru vznikne nový bezpečný prestrešený priestor. Súčasťou projektu je návrh nového priestoru studničky a prístupu k nej. Okrem obnovených ohnisk pribudnú nové futbalové bránky a oživi sa existujúci pingpongový stôl. V najbližších dňoch až týždňoch sa začne s ďalším projektom v Mestských lesoch Bratislavy - pozorovňou zvierat Vydrica. Sledovanie divokej zveri nám príjemný malý a nenápadný drevený objekt. Pridanou hodnotou projektu je okrem použitia lokálneho materiálu - smrekovca jednoduchosť navrhutej konštrukcie, ktorá umožňuje realizovať projekt vo vlastnej režii Mestských lesov. Odhadovaná investícia je 5-tisíc eur.

Na rad už prišiel aj projekt multifunkčného parku v Karlovej Vsi. „Na doteraz nevyužívanej ploche tu vznikne skatepark navrhnutý skateboardingovou komunitou, pribudnú i ďalšie prvky pre športovcov: parkour preliezky, stolný tenis, minifutbalová, minibasketbalová a crossfitová plocha po obvodu s bežeckou dráhou. Výhľad na všetky športoviská bude z drevenej tribúny, ktorá bude zároveň príjemnou pobytovou plochou na sedenie. Nebude chýbať ani detské ihrisko,“

konkretizovala hovorkyňa MIB. Parkovú časť so sakurovými stromami doplnia trvalkové záhony, kvalitné trávnaté plochy a tiež izolačná zeleň v podobe kríkov, ktoré zachytia hluk alebo prach od cesty. Výrazným prvkom bude dažďová záhrada, ktorá bude vodu v území zadržiavať a v období sucha postupne uvoľňovať do svojho okolia. Cena kompletnej realizácie, to znamená parku aj skateparku a športovísk, kde súčasťou obnovy bude nový mobiliár aj osvetlenie na celej ploche, sa odhaduje na 393-tisíc eur. „Ešte pred letnou sezónou je v pláne aj realizácia v areáli bývalých muničných skladov na Peknej ceste, kde obnovujeme priestory starej horárne,“ doplnila Marcela Glevická. Pôvodná horárňa bude opäť slúžiť ľuďom. Vytvorí zázemie s priestorom na grilovanie a futbalové bránky a oživi sa existujúci pingpongový stôl. V najbližších dňoch až týždňoch sa začne s ďalším projektom v Mestských lesoch Bratislavy - pozorovňou zvierat Vydrica. Sledovanie divokej zveri nám príjemný malý a nenápadný drevený objekt. Pridanou hodnotou projektu je okrem použitia lokálneho materiálu - smrekovca jednoduchosť navrhutej konštrukcie, ktorá umožňuje realizovať projekt vo vlastnej režii Mestských lesov. Odhadovaná investícia je 5-tisíc eur.

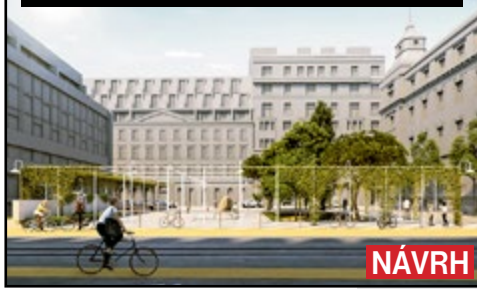
(ac)
Foto: Matúš Husár

Niektoré oživené miesta ani nespoznáme

BRATISLAVA

Vybrali sme niektoré z prvých 25 projektov obnovy verejných priestorov. Porovnajte si súčasný stav a blízku budúcnosť.

Komenského námestie

Premení sa na parčík, kde si budeme môcť oddýchnuť, stretnúť sa s priateľmi či pozrieť si lokálny kultúrny program. Pribudne nová výsadba, vodný prvok, bezpečné osvetlenie, kvalitný mobiliár a povrchy.

Námestie slobody

Tento priestor potrebuje komplexnú úpravu. Obnoví sa fontána a jej povrchy sa viac sprístupnia. Zachová sa pôvodný dizajn mobiliáru, ktorý dotvára vizuál námestia. Pribudne nová zeleň a vzrastlé stromy, ktoré priestor spríjemnia.

Prvých 25 projektov obnovy – viaceré sa už realizujú

- Vnútroblok Poľská – Justičná ■ Verejný priestor Krížna – Karadžičova ■ Parčík Žilinská ■ Park Legionárska ■ Motýľia lúka ■ Multifunkčný park v Karlovej Vsi ■ Park Dunajská ■ Okolie cintorína Karlova Ves ■ Park Husova ■ Pobytové schody IV. Rybník ■ Areál bývalých muničných skladov ■ Areál Malý Slavín ■ Pozorovňa zvierat Vydrica ■ Bufet na Partizánskej lúke ■ Bezbariérová lávka ■ Vyhliadka na Kamziku ■ Okolie pamätníka Daniela Tupého ■ Skatepark pod Mostom SNP ■ Parčík na Radlinského ulici ■ Komenského námestie ■ Kľzisko, bufet na Železnej studničke ■ Pamätník 89 ■ Námestie Slobody ■ Revitalizácia priestoru pod Mostom SNP ■ Pocket Park Židovská

ORTOINOVA – Súkromná traumatologicko-ortopedická ambulancia*

Nájdete nás v zdravotnom stredisku
MEDICENTRUM TRNÁVKA, ul. Pavlovičova 3 v Bratislave.

Ortopéd MUDr. Pavol Patro a sestra Mgr. Zuzana Schmidtová s pacientkou.

Na vyšetrenie sa objednajte
telefonicky: **0948 395 168**
alebo e-mailom: **info@pharco.sk**

TEŠÍME SA NA VÁS!

www.ortoinova.sk

*s plnou úhradou pacienta

**ZACHRÁŇTE SI KLÍB,
ODDIAĽTE JEHO VÝMENU!**
Unikátne bioaktívne hojenie kĺbu
a kĺbovej chrupavky

Zdravotnícke pomôcky

1 kúra až na 6-12 mesiacov

Liečba fibrinovým derivátom bohatým
na hojivé cytokíny prispieva k záchrane kĺbu

DNES

Park Legionárska

NÁVRH

Zmení sa na príjemné miesto na posedenie aj šport. Komplexné vodozádržné opatrenia v parku využijú dažďovú vodu zo striech priľahlého inter-nátu. Upraví sa spevnené a nespevnené plochy, pribudne ďalšia zeleň, nový mobiliár aj osvetlenie, zveľadí sa i predpolie sochy s bustou Samuela Chalupku.

Skatepark pod Mostom SNP

Zanedbaný kút na petržalskej strane zatraktívni skatepark, kde budú môcť okrem skateboardistov jazdiť aj BMX, inline-isti a kolobežkári. Pribudne tiež fitness stanica pre bežcov na rozvíčenie. Nová funkcia a revitalizácia tohto miesta prinesie aj väčšiu bezpečnosť.

DNES

NÁVRH

DNES

NÁVRH

Parčík Žilinská

Priestor zastávky MHD Žilinská a zelenú plochu za ňou oživí množstvo zelene, takže si tu radi chvíľu posedíte. Architekti tiež navrhujú vytvoriť „zelenú pasáž“ ponad nástupný priestor zastávky prostredníctvom korún stromov a podsvietených pergoly ob-rastenej popínavými rastlinami.

(ac, ts)
Foto: Marián Dekan, vizualizácie MIB

Avion hľadá partnerov pre nové komunitné centrum

**VÝSTAVY – TVORIVÉ DIELNE – PREDNÁŠKY – KURZY
CVIČENIA – VZDELÁVANIE – ZÁUJMOVÉ KRÚŽKY**

V prípade záujmu posielajte svoje nápady alebo
projekty Nikole Bartošovej na emailovú adresu
nikola.bartosova@ingka.com.

ŽIVÉ NÁMESTIE Menej áut, viac pohodlia pre chodcov

STARÉ MESTO

Živé námestie v centre nášho mesta, ktoré tvoria Kamenné námestie, Námestie SNP a Námestie Nežnej revolúcie, sa má po desaťročiach opäť zjednotiť a vrátiť ľuďom.

Budúca podoba zjednoteného verejného priestoru v centre nášho mesta, ktoré sa vytvorí podľa návrhu nemeckého ateliéru Loidl z Berlína a firmy BPR, špecializujúcej sa na dopravné stavby, je podložená dlhoročnými analýzami a prieskumami. Projekt pôvodne vznikol ako občianska iniciatíva Aliancie Stará tržnica a Inštitútu SGI a v roku 2018 si ho osvojilo hlavné

Pred Priorom na Kamennom námestí má byť fontána.

mesto. Za posledné roky sa k nemu nazbierali stovky podnetov od odborníkov, ale aj obyvateľov a návštevníkov

mesta, ktoré slúžili ako východiská pre medzinárodnú architektonickú súťaž – víťazný návrh Živého námestia prezentovalo hlavné mesto s Metropolitným inštitútom Bratislavy (MIB) začiatkom apríla. Vybrali sme niektoré zo zmien, ktoré sa chystajú.

Bez bariér

Všetky povrchy troch námestí s rozlohou takmer 35-tisíc m² sa dostanú na jednu úroveň a odstránia sa zbytočné bariéry, ktoré nemajú inú funkciu. Pohyb peších tak bude na všetkých častiach Živého námestia pohodlnejší a príjemnejší. Na celé územie sa vráti kamenná dlažba, ktorej povrch sa bude odlišovať podľa toho, akéj doprave slúži - či ide o chodník, cyklocestu alebo vozovku. Pre bezprostredné okolie historického jadra (pamiatkovej rezervácie) sa ráta s použitím kamennej dlažby na všetkých chodníkoch a spevnených plochách pre peších.

Viac zelene

Na miesta, kde je to možné, architekti pridávajú zeleň, ktorá pomôže zmierňovať dopady klimatickej krízy. Zeleň sa rozšíri o tretinu, čo je asi o 1 000 m² viac oproti súčasnosti. Na každom z troch námestí sa ráta s novými vzrastlými stromami, aj s menším počtom ihličnatých stromov, ktoré budú skrásťovať Živé námestie aj v čase, keď listnaté stromy opadajú. Navyše, pod povrchom má byť vodopriepustná plocha so špeciálnym systémom infiltrácie, ktorý vodu zároveň udrží v podzemí pre potreby stromov a pomalé odparovanie.

Zmeny v doprave

Živé námestie bude viac slúžiť chodcom, cyklistom či MHD. S výnimkou električiek sa priamy prejazd vozidiel medzi Špitálskou a Štúrovou ulicou odkloní do okolitých ulíc, čím sa Špitálska ulica odbremení o väčšiu áut. Ukázalo sa totiž, že

viac ako polovica áut touto ulicou len prechádza, nie sú to autá obyvateľov alebo návštevníkov centra mesta či nevyhnutné zásobovanie. V poslednej fáze obnovy sa ráta s vytvorením podzemného parkovania na území Kamenného námestia. Na Kamenné námestie a Námestie SNP sa má postupne presunúť aj trolejbusová doprava.

Dôraz na výnimočné budovy

Architekti upozorňujú, že pri prechádzaní cez Živé námestie dnes málo vnímame okolostojace výnimočné budovy, ktoré odzrkadľujú históriu nášho mesta. Na hornej časti Námestia SNP je to kláštor Milosrdných bratov z prelomu 17. a 18. storočia alebo budova Hlavnej pošty od architekta Gyula Pártosa z roku 1912, nižšie budova historickej Mestskej sporiteľne od Juraja Tvarožka či funkcionalistické Družstevné domy od Emila Belluša z 30. rokov, a napokon budovy obchodného domu Prior a hotela Kyjev od Ivana Matušíka. Návrh preto pracuje so zeleňou aj osvetlením tak, aby tieto objekty mohli vyniknúť.

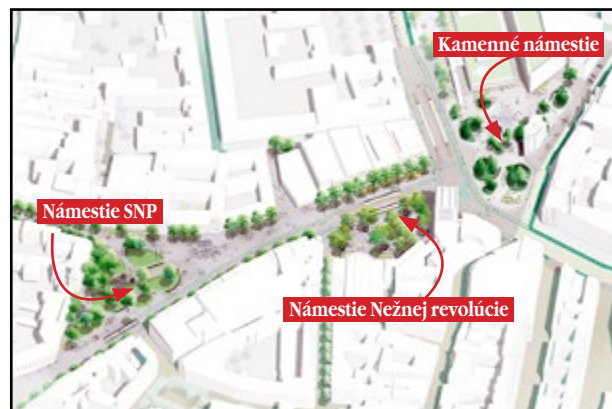
(nc, ts)

Vizualizácie: MIB

Nový priestor by mohol byť hotový v rokoch 2024 – 2025, v tomto i nasledujúcom roku sa ráta s archeologickými prieskumami. Celková obnova sa odhaduje na približne 20 miliónov eur, z toho povrchová úprava verejných priestorov si vyžiada asi 10 miliónov eur.

Pamätník SNP bude prístupnejší z viacerých strán.

Z troch námestí vznikne jeden verejný celok.

Prečo musí skončiť 15-minútový cestovný lístok?

BRATISLAVA

Za cestovanie v MHD budeme už od júla platiť iné sumy. Dobrou správou je, že na najdrahšom – celoročnom cestovnom lístku ušetríme až 65 eur, tou horšou, že takmer všetky ostatné lístky zdraželi a ten najlacnejší definitívne končí. Aký je dôvod?

Zlacenenie celoročnej električky o 65,20 eura privítajú mnohí Bratislavčania. Je to významná úspora v prípade, že ju budú využívať pravidelne, naozaj po celý rok. Zdražie však mesačná električka (z 26,90 eura na 30 eur) a tiež štvrťročná električka (z 72,30 eura na 80 eur). Priplatíme si aj za jednorazové cestovné lístky - podľa typu 10, 20, ale aj 60 centov. Nemení sa iba cena 30-minútového lístka, bude stať rovnako ako teraz 90 centov a zľavnený 45 centov.

pomerne dlhé trasy. Hovorkyňa mesta Katarína Rajčanová nám vysvetlila dôvod takto: „Nakoľko 15-minútový lístok ľudia najviac využívali na trasy dlhšie ako 15 minút, vznikala

z najpoužívanejších, zostáva aj po zmene cenníka v rovnakej sume ako doteraz.“

Medzitým sa stovky Bratislavčanov podpísalo pod petíciu za zachovanie 15-minútového cestovného lístka, rozhodnutie magistrátu to však nezmení. Prioritou hlavného mesta je podporovať pravidelných cestujúcich MHD. Pripomína tiež, že ceny lístkov na MHD sa od roku 2015 nemenili a k úprave cien, akokoľvek to je nepopulárne, bolo potrebné pristúpiť.

(ac)

Foto: bn

Porovnajte si dnešné ceny „papierových“ cestovných lístkov na jednu cestu a od 1. júla:

30 minút (2 zóny/100+101):	dnes 0,90 €, zľavnený 0,45 €	od 1. júla 0,90 €, zľavnený 0,45 €
60 minút (3 zóny):	dnes 1,20 €, zľavnený 0,60 €	od 1. júla 1,30 €, zľavnený 0,65 €
60 minút (4 zóny):	dnes 1,50 €, zľavnený 0,75 €	od 1. júla 1,70 €, zľavnený 0,85 €
90 minút (5 zón):	dnes 1,80 €, zľavnený 0,90 €	od 1. júla 2,10 €, zľavnený 1,05 €
90 minút (6 zón):	dnes 2,10 €, zľavnený 1,05 €	od 1. júla 2,50 €, zľavnený 1,25 €
120 minút (7 zón):	dnes 2,30 €, zľavnený 1,15 €	od 1. júla 2,80 €, zľavnený 1,40 €
120 minút (8 zón):	dnes 2,50 €, zľavnený 1,25 €	od 1. júla 3,00 €, zľavnený 1,50 €
150 minút (9 zón):	dnes 2,80 €, zľavnený 1,40 €	od 1. júla 3,40 €, zľavnený 1,70 €
150 minút (10 zón):	dnes 3,10 €, zľavnený 1,55 €	od 1. júla 3,70 €, zľavnený 1,85 €
180 minút (bez obmedzenia):	dnes 3,60 €, zľavnený 1,80 €	od 1. júla 4,10 €, zľavnený 2,05 €

GALÉRIA
Obchodné centrum

KONEČNE na nákupy

Všetky predajne na www.ocgaleria.sk

LAMAČ
Lamačská cesta

PETRŽALKÁ
Panónska cesta

CCC

∞ Panta Rhei

D

PEPCO

FORM FACTORY

dm

DRÁČIK

TESCO

orsay

NEWYORKER

sinsay

dm

H&M

∞ Panta Rhei

DRÁČIK

D

Pleseň na nohách a nechtoch je infekcia.

Použitá biotechnológia eliminuje plesne priamym parazitizmom a je odborníkmi považovaná za najbezpečnejšiu technológiu. Mikroorganizmus *Pythium oligandrum* preniká svojimi vláknami do buniek parazita (plesne alebo kvasinky) a čerpá z neho pre svoju výživu potrebné látky. Po vyčerpaní parazita prestáva aktivita Múdrej huby a táto odrastá s nechtom alebo pokožkou, pretože nie je schopná si obstaráť živiny z ničoho iného, než z plesní a kvasiniek. Pre nohy a nechty náchylné k výskytu plesní sú prípravky z rady Biodeur: pre nohy postihnuté plesňou Biodeur 3x1g, špecialista na nechty Múdra huba Pythie Biodeur Nail, pre preventívnu ochranu proti plesniam Múdra huba Pythie Biodeur Prevent a proti potivosti a zápachu nôh zasyповý prášok Múdra huba Pythie Biodeur Prevent Foot Powder. Prípravok Biodeur sa vyrába aj v biokvalite – Múdra huba Bio Biodeur 3x5g.

Prípravky s Múdra hubou dostanete vo svojej lekární alebo u svojej pedikérky.

Na Vaše otázky radi odpovieme na e-mailovej adrese: pythium@pythium.cz
Informácie na: www.pythium.eu

Výrobca:

Bio Agens Research and Development – BARD, s.r.o.

B·A·R·D

Múdra huba ju zastaví.

NOVINKA

Prvá požičovňa hračiek, ktoré nikdy neomrzia

NOVÉ MESTO

Keď mladá mamička Jana Divišová rozbiehala prvú požičovňu hračiek v Bratislave, hneď na začiatku ju prekvapil obrovský záujem rodičov. Niektoré hračky si dnes musíte rezervovať vopred.

Hračnica, ktorá sídli na Tomášikovej ulici v Bratislavskom Novom Meste, nadväzuje mnohým rodičom v Bratislave a blízkom okolí. Šetrí nielen peňaženku (keďže deťom netreba zakaždým kupovať nové a nové hračky, lebo tie „staré“ ich už omrzeli), ale aj životné prostredie. Ako sa začal príbeh tohto originálneho konceptu?

„Ako každá mama som aj ja chcela synčeka rozvíjať, a tak som mu stále hľadala nové, podnetné hračky a rôzne pomôcky. Keďže sa snažím mať ekologickejší prístup k rodičovstvu a rada veci znovu-používam, hľadala som takmer vždy niečo z druhej ruky,“ hovorí autorka nápadu Jana Divišová.

Získať hračku z druhej ruky však bolo podľa nej časovo náročné, vyžadovalo si to

V Hračnici nájdete viac ako 500 rôznych hračiek a kníh.

dohadovať sa cez internet, následne sa stretávať s predávajúcimi mamičkami... „Potom sme raz išli do knižnice na Kolibe. Ja som vrátila knihy, vybrala nové a synček sa zatiaľ zahral v detskom kútiku. Bolo to veľmi príjemné dopoludnie a vtom mi to napadlo - keby tak existovala knižnica hračiek! A tak vznikol nápad vytvoriť Hračnicu. A vlastne aj názov - knižnica hračiek = hračnica.“ Myšlienka sa zapáčila aj jej manželovi, a tak už o necelý mesiac podpísali zmluvu na prenájom priestorov

pre svoju prvú Hračnicu. „Otvorili sme vo februári 2020 a tešili sa z obrovského záujmu. Za prvý mesiac sme mali viac ako 400 registrovaných členov, čo vysoko prekročilo aj tie najodvážnejšie plány,“ pokračuje mladá mamička. Presne mesiac po otvorení však museli prevádzku pre pandémiu zatvoriť a prispôbiť sa novej situácii. „To sa nám do veľkej miery podarilo. Z požičiavania v kamennej prevádzke sme presedli na náš web, začali sme hrač-

Aj takýto domček si môžete požičať.

ky rozvážať k mamičkám domov a takto fungujeme dodnes.“ Pred pandémiou ste si mohli v Hračnici posediť pri kávičke, kým sa vaše ratolesti hrali vo veľkom detskom kútiku,

plnom kvalitných podnetných hračiek. Bola obľúbeným miestom rôznych stretnutí či rodinných osláv v súkromí. Tie zatiaľ nie sú povolené, ale snáď už čoskoro...

Hračky a knižky, ktoré požičiavajú v Hračnici, sú určené pre deti od 1 do 6 rokov. Začali s montessori pomôckami, didaktickými pomôckami a rozvíjajúcimi hračkami, neskôr pribudli klasické hračky ako sú autá, domčeky pre bábiky, poschodové garáže, ale aj rôzne pohybové pomôcky, napríklad Piklerovej triangle. Na Piklera, multifunkčnú hračku Spectra či hoidiacu dosku však treba chvíľu čakať, záujem je veľký, takže vám urobia rezerváciu.

„Ponuku neustále rozširujeme, dnes už máme viac ako päťsto rôznych hračiek a kníh. Niektorí rodičia si požičiavajú tri – štyri hračky každý týždeň a hovoria nám, že odkedy majú túto možnosť, neminuli ani cent v hračkárstve a deti sú non-stop zabavené,“ dodáva Jana Divišová. (bn)

Foto: archív J. D.

Majiteľka Janka Divišová o pravidlách, ktoré platia v Hračnici

Aké je požičovné?

Požičovné kníh je 2 eurá na týždeň a pri väčšine hračiek 4 eurá na týždeň. Máme však aj veľké garáže, domčeky pre bábiky, kuchynky, odrážadlá či plne vybavené obchody

so zeleninou, pri ktorých sa ceny hýbu okolo 8 eur na týždeň. Najvyššie požičovné, 25 eur na týždeň, má Piklerovej triangle značky Utukutu. Ak si požičiate hračky a knihy za 20 eur, za donášku v rám-

ci Bratislavy a najbližšieho okolia neplatíte.

Ako dlho môžeme mať doma požičané hračky či knihy?

S určením výpožičného času to bola trochu alchymia. Nakoniec sme výpožičný čas aj na základe spätnej väzby od rodičov ustálili na 7 dní. Týždeň je dostatočný čas na úplné „vyhratie sa“ s hračkou. Po týždni už dieťa zaujme málokto.

Čo ak dieťa hračku pokazi alebo sa z nej stratí nejaká súčiastka?

Toto bola aj naša obava, keď sme začínali. Našťastie, ukázalo sa byť neopodstatnená. Ak sa stratí nejaká súčiastka, bez ktorej sa hračka dá plno-

hodnotne používať, ďalej ju požičiavame s poznámkou o chýbajúcej časti. Ak je už hračka viac opotrebená, necháme si ju v našom detskom kútiku, alebo ju darujeme do dobrých rúk. S bežným opotrebením vecí rátame, je to riziko povolania. Sme tu preto, aby sme rodičom uľahčovali život, a nie ich stresovali. Za rok a pol našej existencie máme veľmi málo prípadov stratenej či zničenej veci a všetky boli vyriešené bez pokuty zákazníkov.

Ako dôsledne čistíte vrátené hračky?

Čistotu a bezpečnosť sme si určili ako hlavnú prioritu už pri našom vzniku. Takže

v čase, keď prišla pandémia, sme už mali kúpený germicídný žiaríč, ktorý dezinfikuje všetky povrchy svetlom. V našom čistiacom procese nastupuje ako tretí v poradí. Najskôr hračky vysávame, následne čistíme Savom či Sanytolom a potom ešte prežiarujeme germicídnym žiaríčom. Bolo to tak pred pandémiou a bude to tak aj po nej.

Môže vám rodič ponúknuť za symbolickú cenu hračku, ktorá už jeho dieťa omrzela?

Hračky do požičovne vždy kupujeme nové, aby sme vedeli ručiť za ich pôvod a stav. Kupujeme iba od renomovaných značiek, ktoré majú potrebnú certifikáciu. (bn)

Na Americkom námestí zistili chyby

Výluka električiek potrvá do konca mája.

STARÉ MESTO

Po nedávnej rekonštrukcii električkovej trate sa na obnovení dlažby na Americkom námestí začali prejavovať chyby. Trať v úseku od Floriánskeho námestia po Špitálsku ulicu bude až do 31. mája uzavretá.

Električkovú trať a jej okolie na Americkom námestí rekonštruovali od septembra do decembra 2020. Súčasťou

obnovy bolo aj nahradenie starých nevzhľadných betónových panelov za prírodnú štiepanú žulovú dlažbu. „Po traťovom telese však okrem električiek prechádzajú denne aj desiatky áut, ktoré dostali na jazdu cez daný úsek výnimku, a pod ich váhou sa dlažba začína narúšať. Hoci poškodenia nie sú ešte takmer viditeľné, o pár rokov by sa prejavili,“ spresnil dopravný

podnik Bratislava.

Problém nahlásili dodávateľovi stavby, ktorý zrealizuje opravu v rámci záručnej lehoty na vlastné náklady. Pod kamennú dlažbu namontuje betónové prepojenia, ktoré vytvoria stabilnejší základ. Žulové kocky budú navyše vyplnené prírodnou hmotou, a opravu sa aj šachty odvodňovacieho systému či zálievky koľajníc.

Stavebné práce si však v máji vyžadujú presmerovanie električiek linky číslo 3 na obchádzkovú trasu cez Krížnu ulicu, v rámci ktorej vynechajú zastávku Blumentál a namiesto nej obslúžia zastávku Vazovova. Dopravca priznal, že po nedávnej výluche nejde pre cestujúcich o pozitívnu správu. „Odhalené nedostatky je však potrebné čo najskôr vyriešiť,“ konštatoval.

TASR

Foto: nc

Po novom cyklomoste do rakúskeho Marchegg

Cyklomost bude dlhý 270 metrov.

VYSOKÁ PRI MORAVE

Bratislavská župa začala s výstavbou nového cyklomosta cez rieku Moravu. Spojí obec Vysoká pri Morave s rakúskym Marcheggom.

„Už dnes máme v kraji viac ako tisíc kilometrov značených cyklotrás. Teším sa, že budúci rok vďaka novému cyklomostu vzniknú ďalšie možnosti na bicyklovanie a spoznávanie krás povodia rieky Moravy,“ uviedol na kontrolnom dni stavby Juraj Droba, predseda Bratislav-

ského samosprávneho kraja. Nový cyklomost cez rieku Morava bude mať dĺžku 270 m a šírku 4 m. Konštrukcia bude zavesená na oceľových pilieroch.

Stavbári pracujú prevažne na rakúskej strane z dôvodu ochrany slovenskej chránenej krajiny oblasti Záhorie. Na našej strane sa bude realizovať násyp prístupovej rampy a predpolie.

Projekt sa realizuje v spolupráci so Spolkovou krajinou Dolné Rakúsko v rámci Programu spolupráce INTERREG V-A Slovenská republika – Rakúsko. Predpokladaný termín ukončenia je v prvom polroku 2022. Celkové náklady na projekt predstavujú takmer 6 miliónov eur s DPH, bratislavská župa financuje 2,17 milióna eur s DPH. (ts)

Foto: BSK

EXKLÚZÍVNE NA SKYLINKU

RUKOJEMNÍCI V TME

Z NAŠICH SERIÁLOV BUDETE UNESENÍ

VYSKÚŠAJTE NA 30 DNÍ ZADARMO

WWW.SKYLINK.SK/VYSKUSAJ

SKYLINK

Skylink © je registrovaná obchodná značka používaná pod licenciou Canal+ Luxembourg S. à r.l.

Parkovacia politika v Starom Meste

STARÉ MESTO

Aj v mestskej časti Staré Mesto majú rezidenti pri parkovaní prednosť.

Staromestská rezidenčná parkovacia politika bola spustená ešte v roku 2010 spočiatku na 30 uliciach, dnes platí na viac ako 100 uliciach, teda na polovici všetkých ulíc v Starom Meste. Rezident sa preukazuje parkovacou nálepkou nalepenou na prednom skle, ktorú vydáva Centrum služieb občanom na Vajanského nábreží a vybavuje sa výlučne osobne. Manipulačný poplatok za vydanie parkovacej nálepky je 39 eur, nárok na jej zakúpenie majú obyvatelia s trvalým pobytom v Starom Meste. Podľa údajov z decembra 2020 je v Starom Meste vyznačených približne 3 850 parkovacích miest v rezidentských zónach, z toho pre rezidentov 3 053 parkovacích miest, pre ĽZP asi 130 parkovacích miest a 665 miest je určených na voľné parkovanie.

Mestská časť vyznačila stovky parkovacích miest určených výhradne pre obyvateľov s trvalým pobytom v tejto lokalite. Len malá časť z novovytvorených miest je voľná, pre návštevy či remeselníkov. Projekt je podľa mestskej časti v súlade s celomestskou parkovacou politikou.

(bn)

Foto: bn

VOĽNEJŠIE ULICE

Odstavené autá upracujú aj nové

BRATISLAVA

Štart celomestskej parkovacej politiky v Bratislave sa posunul na 1. október tohto roku, no viaceré mestské časti už dlhšie testujú vlastný systém, ktorý zvýhodňuje rezidentov. V spolupráci s magistrátom navrhli tiež lokality, kde by sa mohli stavať parkovacie domy či nadstavovať existujúce parkoviská. Ako riešia situáciu v Petržalke, Ružinove, Karlovej Vsi či Dúbravke?

Aut je veľa, parkovacích miest málo.

PETRŽALKA

Najväčšia mestská časť v Bratislave spustila pilotný parkovací systém v novembri 2019, a významne tým pomohla Petržalčanom, ktorí po príchode z práce domov často nemali kde zaparkovať. Parkovací systém zvýhodňuje vodičov s trvalým pobytom v Petržalke, ktorí po zaregistrovaní sa do systému parkujú na vyznačených modrých miestach zadarmo. Zároveň zaviedol poplatky pre nerezidentov, ktorí tam môžu výhodne parkovať pri dodržaní určených podmienok.

Do systému sa prihlásilo približne 36-tisíc Petržalčanov - koľko je parkovacích miest? „Podľa passportu z roku 2014 sa na území našej mestskej časti nachádza 26-tisíc parkovacích miest. Po nedávnom získaní parkoviska na Budatínskej ulici do našej správy k nim pribudlo

108 nových miest,“ uviedla hovorkyňa Petržalky Mária Halašková.

Petržalka po komunikácii s hlavným mestom navrhla nadstavby v rámci parkovísk, napríklad na Budatínskej a Šintavskej ulici či na frekventovaných miestach počas dňa ako je Jungmannova ulica. „Finálny výber konkrétnych lokalít zatiaľ nie je známy, stále sme v procese rozhodovania,“ doplnila Halašková.

Dlhšie sa tiež hovorí o výstavbe štvorpodlažného garážového domu s 230 parkovacími miestami na Vavilovovej ulici (viacerým obyvateľom lokality sa však zámer postaviť ho do vnútrobloku nepozdáva a podpisujú petíciu proti...). Parkovací dom je v pláne aj v lokalite Janíkov dvor - má sa stavať spoločne s mestským domom určeným na nájomné bývanie.

Vlastný parkovací systém hodnotí mestská časť ako funkč-

ný, prehľadný a jednoduchý. „Podarilo sa nám čiastočne uvoľniť parkovacie kapacity pre Petržalčanov vo večerných hodinách a presunúť iných vodičov z parkovísk pri bytových domoch na menej atraktívne miesta,“ konštatovala hovorkyňa. A je tu aj ďalšie plus: „Prvýkrát od roku 1993 mala Petržalka na konci roka viac obyvateľov ako na jeho začiatku, čo prinesie mestskej časti väčšie príjmy z podielových daní v sume cca 150-tisíc eur.“

RUŽINOV

Mestská časť má zatiaľ v prevádzke iba jednu malú zónu regulovaného parkovania, a to v lokalite 500 bytov na Nivách. V rámci nej je zaevidovaných približne tisíc rezidentov. „Presný počet miest v zóne nie je možné povedať, keďže parkovanie je riešené formou parkovacích pásov a miesta vo vnútroblokoch nie sú vy-

značené. Do vnútroblokov je regulovaný vjazd 'okrem rezidentov'. Po viac ako ročnom fungovaní ale konštatujeme, že parkovacích miest v zóne je dosť, počas celého dňa majú rezidenti kde zaparkovať. Samozrejme, nemusí to byť priamo pri ich dome, ale vždy v dostupnej vzdialenosti,“ priblížila hovorkyňa Ružinova Tatiana Tóthová.

V Ružinove je po Petržalke v rámci Bratislavy najviac bytov, takmer 45-tisíc (v Petržalke približne 48 600). Ako je to s počtom parkovacích miest? „Naša mestská časť má ukončené analýzy pre oblasť Nív, aktuálne sa spracúvajú lokality Štrkovec, Ostredky, Trávniky a Pošeň. Z dostupných údajov sa zatiaľ javí, že po zavedení regulácie bude dostatok parkovacích miest pre rezidentov,“ uviedla Tóthová.

Aj v Ružinove plánujú nadstavbu niektorých parkovísk,

Nevyhádzajte knihy darujte ich nám
Kontakt: 0907 701786

Hlavné mesto Slovenskej republiky Bratislava vyhlasuje obchodnú verejnú súťaž na najvhodnejší návrh na uzatvorenie zmluvy o nájme nebytového priestoru na Jurigovom námestí 1 v Bratislave, k. ú. Karlova Ves.

Blíže informácie týkajúce sa súťaže sa dozviete na www.bratislava.sk alebo na tel. čísle 02/59 356 504.

garážové domy a viacpodlažné parkoviská

prípadne výstavbu parkovacích domov, podľa hovorkyne je však zatiaľ všetko v štádiu projektových príprav.

Doterajšie skúsenosti s parkovacím systémom hodnotí mestská časť pozitívne. Spokojní sú aj rezidenti, ktorí majú výrazne lepšie možnosti nielen pri parkovaní, ale aj pri pešom pohybe či jazde na bicykli v rámci zóny. „Zároveň však treba povedať, že vozidlá nerezidentov sa presunuli do iných častí Ružinova, preto sa venujeme aj ďalším lokalitám,“ uzavrela Tóthová.

KARLOVA VES

Mestská časť zaviedla dve zóny rezidentského parkovania, zónu Silvánska a zónu Veternicová, čo oceňujú najmä Karlovešťania, ktorí bývajú v blízkom okolí. „Zóny sú založené na striedaní časových pásiem. Počas dňa do 18. h sú parkovacie miesta

voľné a slúžia všetkým. Nočné parkovanie je určené najmä rezidentom príslušnej zóny. Na našich sídliskách je totiž problémom nočné parkovanie, nie denné,“ vysvetlil hovorca Karlovej Vsi Branislav Heldes.

Počet určených miest v zóne Silvánska je 639 (z toho 37 pre voľné parkovanie), kariet vydali 1 103. V zóne Veternicová je 816 určených miest (z toho 87 pre voľné parkovanie) a počet vydaných kariet je 1 620. „Ako v každej mestskej časti, tak aj v Karlovej Vsi je nedostatok parkovacích miest. Ulice nevieme nafúknuť, ale projektmi organizácie dopravy vieme regulovať spôsob a možnosti parkovania,“ doplnil Heldes. Potvrdil tiež, že v Karlovej Vsi pripravujú nadstavbu parkovacieho domu, a to na Ulici Ľudovíta Fullu: „Po získaní všetkých potrebných povolení by sme chceli začať s nadstavbou koncom tohto

alebo začiatkom budúceho roka. V spolupráci s hlavným mestom chceme pripraviť aj ďalšie projekty parkovacích domov, ktoré ľudia žiadajú.“

DÚBRAVKA

Podľa analýzy spoločnosti Elmolis z vlaňajšieho septembra je v Dúbravke 7 300 vozidiel, ktorých majitelia majú v tejto mestskej časti trvalý pobyt. Oficiálnych dostupných parkovacích miest je 9 070, pričom podľa spomínanej analýzy chýba 1 080 parkovacích miest tak pre rezidentov, ako aj pre ľudí, ktorí sem pravidelne dochádzajú. „Rezidenti z mestskej časti obsadzujú len 56 percent parkovacích miest, zvyšok využívajú obyvatelia iných mestských častí a mimo Bratislavy,“ dodala hovorkyňa Dúbravky Lucia Marcinátová. V tejto mestskej časti funguje systém vyhradených parko-

vacích miest, Dúbravčania ich majú k dispozícii 1 825. Ročný poplatok pre fyzické osoby je 293,40 eura, pre ZŤP 43,80 eura a pre podnikateľov 466 eura.

Nadstavbu parkovísk ani výstavbu parkovacích domov mestská časť aktuálne nechystá, je to v plánoch hlavného mesta. Podľa Marcinátovej sa však Dúbravka systematicky pripravuje na zavedenie parkovacej politiky už niekoľko rokov postupným rozširovaním parkovacích miest a ich vytváraním na vhodných ekologických tvárnic. „Mestská časť v rokoch 2016 až 2020 postupne vytvorila 556 parkovacích miest v lokalitách po celej Dúbravke. Pri zriaďovaní parkovacích miest zámerne vyberali také plochy, pri ktorých nemuseli miestam ustupovať stromy a zeleň,“ uviedla hovorkyňa. (ac)

Foto: ac, archív

Viac súkromia pre seniorov

BRATISLAVA

Výstavba nových zariadení rodinného typu pod taktovkou Bratislavského samosprávneho kraja (BSK) je už v plnom prúde.

„Deinštitucionalizácia je mimoriadne ambiciózny projekt, vďaka ktorému sa zariadenia sociálnych služieb zmenia na zariadenia rodinného typu. Pre klientov to bude znamenať osobnejší kontakt a kvalitnejší život v menších komunitách,“ vyhlásil na kontrolnom dni na stavbe v Domove sociálnych služieb v Rači predseda BSK Juraj Droba. BSK sa na tento proces dlhodobo pripravoval. Aj vďaka tomu sú viaceré zariadenia sociálnych služieb už vo výstavbe. Klientom poskytnú osobnejší kontakt, viac súkromia aj samostatnosti. (ts)

TEŠÍME SA NA VÁS

WWW.PRIOR-BRATISLAVA.SK

PRIOR
BRATISLAVA

NAVŠTÍVTE NOVÝ FOODCOURT

A OCHUTNAJTE NAJRÔZNEJŠIE SVETOVÉ CHUTE

Začína sa s komínom

STARÉ MESTO

Rekonštrukcia legendárnych kúpeľov Grössling sa už začala. Obnovuje sa aj niekdajšia dominanta Starého Mesta – komín z roku 1914.

Do rekonštrukčných prác je zaradené aj odstránenie nadbytočných objektov na Kúpeľnej ulici, kde neskôr vznikne exteriérový bazén. Odstraňovať sa budú takisto nenosné konštrukcie, ktoré do kúpeľov pribúdali od 70 rokov. Zatiaľ sa odstránili nánosy z 90. rokov, sadrokartóny zakrývajúce staršie architektonické prvky objektu. Budova sa čistí aj od „prílepkov“ - nánosov času, ktoré znehodnocujú pôvodnú architektúru objektu. (ts)

Viac policajtov

BRATISLAVA

Do bratislavských ulíc sa vracajú ľudia, mestská polícia preto posilní hliadky.

Nočný primátor Martin Kráľovič pripomenul, že pandémie sa neskončila, stále platia isté opatrenia a obmedzenia. Hliadky mestskej polície budú preto dozerať na ich dodržiavanie. Zamerajú sa najmä na kontrolu zákazu pitia alkoholu na verejnosti. Intenzívnejšie kontroly budú vo štvrtok, piatok a počas sobôt. (TASR)

akruks ::
NULLA DIES SINE LINEA

Pre zaistenie vyššej bezpečnosti Vášho domova navštívte stránku **www.akruks.sk**

Vlamači hľadajú cestu najmenšieho odporu

BRATISLAVA

Poznáte slabé miesta svojho bytu či domu? Polícia pripomína, že vlamači hľadajú cestu najmenšieho odporu. Nevytratili sa s príchodom pandémie koronavírusu, takže by ste mali spoľahlivo zabezpečiť svoju nehnuteľnosť.

Neželanú návštevu môžete dostať aj za bieleho dňa, keď ste v práci či v obchode. Trojici vykrádačov domov sa napríklad podarilo v polovici marca vniknúť do domu Bratislavčanky, odkiaľ odchádzali bohatší o šperky či hodiny a viac ako 3-tisíc eur v hotovosti. Zakrátko sa ich podarilo zatknúť aj s úlovkom, ale nemusí sa to vždy skončiť takto úspešne.

„Za rok 2020 sme zazname-

nali na území Bratislavy 19 prípadov vlámania do bytov či domov. V období od januára do 6. apríla tohto roka evidujeme na území Bratislavy šesť uvedených trestných činov,“ konštatoval pre Bratislavské noviny Michal Szeiff z Krajského riaditeľstva Policajného zboru.

Šesť vlámaní za tri mesiace sa možno nezdá byť veľa, pravda, pokiaľ si zloději nevezmú na mušku nás alebo niekoho z nášho blízkeho okolia. Čo môžeme urobiť pre bezpečnosť svojho príbytku? „Nejde to bez vynaloženia finančných prostriedkov a technických úprav,“

upozorňuje polícia s tým, že veľmi dobrú ochranu pred krádežami a vlámaním ponúkajú bezpečnostné dvere s bezpečnostnými zámkami a viacbodovým uzamykaním. Pri ich výbere nezvažujte iba cenu, ale najmä kvalitu. So slabými zárubňami či s bežnými dverami si zloději ľahko poradia. Oplatí sa tiež kombinovať bezpečnostný zámok s ďalšími zabezpečovacími prostriedkami ako sú bezpečnostné závery či bezpečnostné retiazky.

Kritickými miestami však nie sú len vchodové dvere, ale tiež ľahko dostupné okná na prízemí. Pokiaľ nechcete

ochranné mreže, zabezpečte dom elektronicky: jeho narušenie signalizuje vonkajšia siréna, ktorá upozorní susedov na to, že sa niečo deje, a páchateľa prinúti k úteku skôr, ako niečo ukradne. Druhou možnosťou je vyviesť signál elektronického zabezpečenia domu na centrum registrácie poplachov príslušného policajného útvaru, čo zaručí rýchly príchod policajnej hliadky.

Oplatí sa tiež investícia do kamerového systému - aj falošná kamera môže byť pre zlodēja varovaním. A ak sa chystáte odísť z domu na viac dní, dobrú službu vám urobí časový spínač. Môžete doň zapojiť napríklad stolovú lampu alebo rádio a nastaviť na ňom čas, kedy má rozsvietiť svetlo alebo sa má pustiť hudba. Prístroj tak bude simulovať vašu prítomnosť vo vašej neprítomnosti. (bn)

Foto: shutterstock

Oplatí sa vedieť

Ku krádežiam vlámaním dochádza najčastejšie medzi 6. a 14. hodinou - podľa dávnejších výskumov bolo v tomto čase spáchaných takmer 70 percent z objasnených prípadov. Môže to byť podobne aj teraz, keď sa už mnohí ľudia vrátili z home office do práce a ich deti do školy.

SE/CAR

Môj dom, môj hrad
zabezpečenie nehnuteľností

Urobte niečo pre to, aby ste vy a váš majetok boli v bezpečí.

0903 776 136
secar@secar.sk

www.secar.sk

Vladislav Pastucha

BRATISLAVA

Na svoju 30-tku pred piatimi rokmi si daroval vodičák na električku. VLADISLAV PASTUCHA, ktorý pracuje ako právnik v poisťovni, si tak splnil dávny sen. Pre náš web banoviny.sk prezradil aj to, v čom sú obe tieto profesie podobné a ako rieši nepríjemné situácie vo vozidle.

Podme od začiatku. Ako sa dostane právnik, čo je vaše hlavné zamestnanie, k šoférovaniu električky?

Najskôr som chcel byť lekár, zaujímala ma aj informatika, nakoniec zvíťazilo právo, ktoré som vyštudoval a doteraz sa mu venujem. K práci vodiča električky som sa dostal vďaka známemu z dopravného podniku, ktorý vedel o mojej dlhoročnej záľube v MHD - už počas štúdia na gymnáziu som sa venoval foteniu vlakov, metra, mestskej dopravy... Medzi rečou spomenul, že hľadajú vodičov električiek, či by som to nechcel vyskúšať. Zhodou okolností som oslavoval 30. narodeniny, a tak som sa rozhodol, že si z naspore-

Právnik Vlado vo voľnom čase riadi električku

ných peňazí doprajem ako darček vodičský preukaz na električku. V autoškole sa mi aj čudovali, prečo to robím, keď už jednu prácu mám. Vysvetlil som, že ma to baví a chcem si splniť sen.

Ako vodič električky pracujete už piaty rok. Nie je toho na vás veľa, stíhate dve zamestnania naraz?

Všetko je to o prístupe a o dohode. Dá sa to nastaviť tak, že vodiča robím mimo svojej hlavnej pracovnej doby. Sú služby, ktoré sa končia pred začiatkom mojej pracovnej doby alebo sa začínajú po mojej pracovnej dobe. Vďaka tomu, že začiatky a ukončenia služieb si môžem plánovať v dostatočnom predstihu, je to zvládnutelné.

Predsa len, práca právnika je časovo aj psychicky náročnejšia.

Ide o odlišné činnosti, ale zároveň istým spôsobom podobné. Obe povolania sú zaujímavé niečím iným, no obe treba vykonávať s rešpektom a s náležitou odbornosťou. Ako právnik často riešim viac vecí naraz, ale keď si sadnem za panel električky, všetky starosti musia ísť bokom, musím byť plne koncentrovaný. V kancelárii si môžem urobiť krátku prestávku kedykoľvek, pri riadení električky je to obmedzené a navyše, chvíľkové zaváhanie môže zapríčiniť nehodu aj s tragickým koncom. Hlavnou výhodou práce vodiča je pre mňa to, že neostáva nič neukončené, služba sa končí odšoférovaním. Naopak, ako

právnik riešim veci aj niekoľko dní, musím nad nimi rozmýšľať, prijímať rozhodnutia a závery. Psychohygiena spočíva práve v tom, že sa stopercentne sústredím na šoférovanie, nemyslím na paragrafy, na to, čo musím vyriešiť zajtra a podobne.

Môže si ktokoľvek trúfnuť na riadenie električky?

Je viac typov ľudí, ktorí sa na profesiu vodiča hodia a ktorí, naopak, nie. Niektorí uchádzači zistia už na zdravotnej alebo psychologickú prehliadku, že nespĺňajú kritériá. Iní na to prídu počas kurzu v autoškole, keď sa posadia do vozidla, ktoré má 32,5 metra a váži 48 ton. Vozidlo sa dá do pohybu a oni si uvedomia, že ho nemajú tak pod kontrolou ako osobné auto a dostanú strach. Potom sú takí, ktorí síce prejdú kurzom, ale keď začnú jazdiť v hektickej premávke bez inštruktora, kde musia ísť presne podľa cestovného poriadku, uvedomia si, že táto práca nie je pre nich. Človeka musí baviť, nedá sa robiť len pre peniaze.

Na akej linke vás môžeme stretnúť?

Jazdim úplne na všetkých linkách, takže je to pestrejšie, nie je to stereotyp. Najčastejšie jazdim na najnovších električkách Škoda 29 a 30T.

Aká je vaša obľúbená trasa?

Mám rád úseky liniek č. 4 a č. 9 do Karlovej Vsi a Dúbravky, na trati, ktorá nedávno prešla modernizáciou. Jazda má punc akéhosi západoeuróp-

skeho rázu a trať architektonicky pôsobí veľmi mestotvorne. Mimo covidového obdobia mám rád aj linku č. 1 z Hlavnej stanice okruhom cez centrum mesta, pretože tam vozím turistov, ktorí často potrebujú poradiť, kde majú prestúpiť. Popritom sa s nimi môžem porozprávať, napríklad aj o Bratislave. Som rád, keď im môžem pomôcť zorientovať sa, a prispieť tak k pozitívnemu prvému dojmu z hlavného mesta. Často sú mielo prekvapení mojou ochotou aj tým, že im dokážem poradiť v cudzích jazykoch. Mám rád kontakt s ľuďmi a pri tejto práci je to niekedy veľkou výhodou.

Podobne ako iní vodiči ste sa však zrejme stretli aj s agresívnou cestujúcimi.

Myslím si, že každému vodičovi MHD sa takáto situácia už pritrafila. Bežne sa stane, že ľudia zaspia na konečnej, no pokiaľ sú „normálni“, tak ich zobudím a nič sa nedeje. Ak sú však pod vplyvom nejakých látok, zavolám na dispečing, ktorý zalarmuje políciu, a tým mi pomáha problém ďalej riešiť. Nepríjemných situácií, ktoré môžu nastať, je veľa a treba byť na ne pripravený. Raz sa mi stalo, že cestujúca dostala epileptický záchvat, vtedy musíte konať okamžite. Nikdy som však nemal pocit, že by som ja sám bol v ohrození.

(nc)

Foto: archív V. P.

Celý rozhovor nájdete na www.banoviny.sk

ĎALŠIE NOVÉ BYTY V PONUKE

Čerešne
fine living

OSTAŇ DOMA A POĎ VON!
Uži si najpestrejšie dvory v meste.

ceresne.sk

Linda Lelovská
0905 444 044 | lelowska@itb.sk

Denisa Kria
0918 111 011 | kria@itb.sk

TOP DEVELOPER I T B

ZUBNÁ AMBULANCIA AMBULANCIA STOMATOCHIRURGIE A IMPLANTOLÓGIE

oznamuje zmenu pracovnej doby od 15-21h

ošetrimo každého, kto nám zavolá

0905 662 407
STROMOVÁ 16, BA KRAMÁRE

Správa telovýchovných a rekreačných zariadení hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy, Junácka 4, 831 04 Bratislava, IČO: 00179663

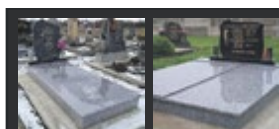
podľa § 9a ods. 1 písm. a) zákona SNR č. 138/1991 Zb. o majetku obcí v znení neskorších predpisov

vyhlasuje
obchodnú verejnú súťaž

na nájom časti nebytových priestorov v prevádzkovej budove a v areáli Kúpaliska Rosnička, ul. M. Schneidera - Trnavského, parc. č. 2417/33, 2417/34 a 2417/1, súpisné číslo 3195, k. ú. Dúbravka, zapísané na LV č. 2002, spolu v výmere 103,34 m² a prislúchajúceho vonkajšieho sedenia spolu v výmere 86,00 m², na dobu určitú, počas letnej sezóny 2021, za účelom poskytovania služieb rýchleho občerstvenia. Podmienky obchodnej verejnej súťaže sú zverejnené na úradnej tabuli STARZ-u a na internetovej stránke www.starz.sk. Ponuky je možné podávať najneskôr do 21. 05. 2021 do 12:00 h.

Kontaktná osoba: Ing. Jana Bubličková, tel. 02/44 373 200, e-mail: bublickova@starz.sk

Ladislav Krížan, PhD.
riaditeľ

od 1150 € od 1390 €

ZADARMO:
60 písmen, doplnky do 70 €, doprava do 100 km,
AKCIA:
betónový základ zľava 50%
zľava 15%, pre dôchodcov 20%

Kontakt: Šancova ulica 112
(v budove Tržnice), Bratislava
0905 320 476, 0918 504 385
031 780 4240
www.kamenarstvo-andrassy.sk

**Starožitnosti
Panenská 22**
Odkúpime v hotovosti:
sklo, porcelán, striebro, obrazy, hodiny, šperky,
lampy, nábytok, i celé
pozostalosti, umenie každého druhu
Konzultácie zdarma aj u Váš doma
tel: 0907 981 477
Sme tu pre Váš už 25 rokov

Viac článkov zo života
v Bratislave nájdete na
www.banoviny.sk
a aj na Facebooku
www.facebook.com/banoviny

Perzská chuť je oveľa viac ako kebab

Bedeker gurmána

NOVÉ MESTO

Ak ste sa klasikej kuchyne prejedli, žiadajte sa vám vyskúšať niečo úplne iné, odporúčame podnik Saffron Perzská chuť, ktorý nájdete v tržnici gurmánov Fresh Market. Exotických jedál je na výber dosť, nedajte sa však pomýliť ako my.

Perzské jedlá z tejto reštaurácie pokladajú niektorí foodblogeri za najlepšie v Bratislave. Ponuku si môžete skombinovať podľa seba, platíte totiž za hmotnosť. Osobitnú cenu majú iba kebaby (1,50 € za 1 kus) a šaláty (1,10 € za 100 g). My sme otestovali sedem špecialít, ktoré nás vyšli dohromady ani nie 35 €, teda jedna za necelých 5 € v priemere. To je dobrá cena, no pravda je tiež, že s veľkosťou porcie sme to nepreháňali.

Skôr, ako sme zamierili do Fresh Marketu v bratislavskom Novom Meste, vychutnali sme si jedlá na obrázkoch na webe. Boli lákavé, farebné, exotické... Práve to nás pomýlilo. Nielenže v re-

staurácii pôsobili v šednej, ale niektoré avizované ingrediencie sa v nich nenachádzali. Odporúčame preto vybrať priamo pri pulte, tam si pri každej špecialite prečítate, čo presne obsahuje, a ostatné si doobjednáte.

Pre tradičnú perzskú kuchyňu je typická mierna, nie štipľavá chuť, čo pripomína aj oznam na stene prevádzky: „Naše jedlá sú bez múky a nie sú pikantné.“ To však neznamená, že by boli ľahké. Iránska kuchyňa je rozmanitá a farebná, miešajú sa v nej orientálne chute, a hoci kebab patrí k najbežnejším jedlám, určite ochutnajte aj iné špeciality. Napríklad *Ghorme Sabzi* - dusené mäso na bylinkách, ktoré mnohí Iránci považujú za

svoje národné jedlo. Výborne sa nám k nemu hodila biela ryža pripravená na pare, bola skvelejšia, čo sa týka konzistencie aj chuti. Zaskočilo nás však, že sme v omáčke nenašli jediný kúsok mäsa, odhalili sme v nej iba špenát, fazuľu a koriander. Mali sme si ho vyžiadať pri pulte osobitne, čo nám nenapadlo. No aj bez mäsa bol tento perzský guláš fajn, vyhovie priaznivcom nových chutí, ktorí nehľadajú nič prehnané výrazné či pikantné. Do misky sme si navyše vypýtali baklažán s iránskym jogurtom a mätou, bol skvelý.

Ďalšou špecialitou bol *Fesenjan*, ktorého základom je kuracie mäso a omáčka z granátového jablka a vlašských orechov. Omáčku sme vyskúšali najskôr bez mäsa, len s bielou ryžou. Nevyzerala tak lákavo ako na fotke na webe, kde ju zdobili aj semienka granátového jablka (v tej našej sme mali len pastu z granátových jabĺk). Sladko-slaná chuť tohto unikátneho jedla je však výnimočná a exotická, nedajte si ujsť tento zážitok.

Foto: Marián Dekan
Fesenjan sme si pridali aj k *Jujeh kababu*, čo sú kuracie kúsky bieleho mäsa pripravené v marináde. Ako prílohu sme zvolili výbornú šafrán-

ovú ryžu. Zaujímavý šmrnc dodávala tomuto ľahkému jedlu mäta, aj vďaka nej sme cítili závan „perzštiny“.

Ak máte radi jahňacinu, vyskúšajte *Kubide kabab*, ktorý sa pripravuje z mletého jahňacieho a hovädzieho mäsa. Robia ho šťavnatý a výborne ochutený. Skombinovali sme si k nemu šafránovú aj kôprovú ryžu, obe boli skvelé, hoci chuť byliniek bola mierna.

Aj ku *Kuraciemu mäsu s baklažánom a paprikou* sme na spestrenie zvolili dva druhy ryže, tentoraz bielu a šafránovú. Omáčka, v ktorej bolo mäsko, dodávala pokrmu šťavnatosť, chuť bola príjemná, konzistentná. Otestovali sme aj *Zereskh Polo*, ďalšiu perzskú klasiku, ktorá sa podáva pri sviatočnejších príležitostiach. Pripravuje sa zo zeleniny, kuracieho mäsa a perzskej ryže pripravenej na pare (polo). My sme si k mäsu a ryži pridali dusenú fazuľku s kukuricou, ako nám odporučila milá pani za pultom, a urobili sme dobre, kombinácia bola delikátna. Kuracie mäso sa nám síce chuťovo akosi nespájalo s exotikou, zato ryža bola aj v tomto prípade vynikajúca.

(bn)
Foto: Marián Dekan
Naše hodnotenie: ★★★★★
Maximum: 5 hviezdíček
Reštaurácia nebola o návšteve informovaná. Konzumácia si redakcia platila sama.

Najviac vás zaujalo na našom webe banoviny.sk

f FACEBOOK

www.facebook.com/banoviny

Roman Becáni: V čom je problém? Nemôžu ich dodatočne povoliť, a tým ich zlegalizovať?

Lila von Gális: Čo sa týka vysádzania, tak v zákone sa píše, že je na to nevyhnutný súhlas vlastníka pozemku. Ako by sa vám páčilo, keby niekto prišiel na váš pozemok a len tak si tam niečo vysadil? Okrem toho, málokto vie, kde presne sa nachádzajú inžinierske siete a nad ne sa sadiť nemôže.

Pribisova Pribisova: Aj sadenie stromčekov musí byť urobené odborné. U nás v Karlovej otrase pôsobí akože vysadenie rôznych konárov pahýľov v pneumatikách na nevhodných miestach.

Foto: karlovaves.sk

Bratislava nakúpi 24-metrové trolejbusy

Juraj Klein: Bratislava má malé ulice, zákruty, ľudí tou MHD tiež nechodí toľko ako v Číne atď. Tie trolejbusy predsa vôbec neprejdú ulicami v Starom Meste, budú blokovať upchatú dopravu...

Martin Pichna: Tento trolejbus tu bol na testoch pred pár mesiacmi a prešiel aj uličkami v centre.

Vonkajšie teploty idú hore, ale klimatizáciu kúpite teraz výhodnejšie

Zo skúseností mnohých dodávateľov klimatizácií vyplýva, že väčšina ľudí sa rozhodne zaobstarať si klimatizáciu až počas najväčších horúčav. Nie je to však najlepší nápad, keďže montéri sú v tomto čase maximálne vyťažení a zákazníci, ktorí sa chcú doma na poslednú chvíľu schladiť, doplácajú tým, že musia na vysúvanú klimatizáciu čakať v neznesiteľných teplotách aj niekoľko týždňov. Nečakajte preto až do leta, a klimatizáciu si zaobstarajte čím skôr.

Prečo sa rozhodnúť pre klimatizáciu práve teraz?

Dôvodom je hneď niekoľko. Na klimatizáciu nebudete vôbec čakať, ale budete ju mať nainštalovanú do pár dní od obhliadky a uhradenia zálohy. Navyše nie ste pod časovým stresom a nemusíte robiť unáhlené rozhodnutie. Ponuku klimatizácií si môžete detailnejšie naštudovať, porovnať si jednotlivých dodávateľov a prípadne si môžete dohodnúť aj osobné stretnutie priamo u predajcu, kde si klimatizáciu pozriete na vlastné oči. Zároveň sa nemusíte obávať, že si budete vyberať len z toho, čo na trhu zostalo. Predajcovia totiž majú na skladoch dostatok zásob z každého typu klimatizácie. „Naši zákazníci si u nás môžu vybrať špičkové klimatizácie značiek Daikin a Samsung, ktoré sú zaradené v úspornej energetickej triede A+, A++ a A+++ a zároveň sú extra tiché (20 – 30 dB, čo je podobné ako šum padajúceho listia). Ku každej klimatizácii z našej ponuky zákazník získa aj výhodnejšiu elektrinu, čo určite ocení počas leta, keď bude doma klimatizáciu využívať naplno. Do 31. 5. 2021 máme akciu, v rámci ktorej zákazník od nás získa zadarmo servis po 1. roku v hodnote 99 € a poukážku v hodnote 15 € na dobrú knihu z knižnice Martinus,“ tvrdí Lenka Gerželová, odborníčka na ZSE Klima.

Klimatizácia len za 1 € denne a s farebným dizajnom zadarmo

Presne tak, aj toto je jedna z výhod, ktoré ZSE ponúka záujemcom v rámci garantovanej služby ZSE Klima Bezstarosti. V praxi to znamená, že ak vám klimatizácia prestane fungovať, ZSE ju na mieste opraví alebo vymení za novú. V rámci služby ZSE Klima Bezstarosti získate skvelú klimatizáciu len za 1 € denne s možnosťou ovládania cez aplikáciu v smartfóne a s predĺženou zárukou až na 6 rokov. Nemusíte si robiť ťažkú hlavu ani so zabezpečením servisnej kontroly, pretože pravidelnú ročnú prehliadku klimatizácie máte v cene. Navyše, ak si z tejto ponuky vyberiete značku Daikin, získate od ZSE do 31. 5. 2021 možnosť vybrať si z viac ako 20 farebných dizajnov zadarmo.

Užitočné tipy na záver

Kedže klimatizácia je zariadenie, ktoré by vám malo slúžiť naozaj dlho, nechajte jej montáž na firmu, ktorá má na trhu dlhoročné skúsenosti. Máte tak istotu, že ak sa vám s klima-

Váš názor nás zaujíma

Ďakujeme, že s nami zdieľate vaše názory. Každé dva týždne z nich vyberieme tie najpodnetnejšie, trebné aj vtipné, a uverejníme. Chcete sa s nami podeliť o skúsenosť či o to, čo vás vo vašej štvrti trápi? Píšte, pýtajte sa, komentujte na mejl redakcia@banoviny.sk, pod článkami na našej stránke www.banoviny.sk alebo na našom Facebooku www.facebook.com/banoviny.

✉ Z REDAKČNEJ POŠTY

Vstup na kúpalisko Mičurin zamkli

Na letné kúpalisko Mičurin sa vôbec nedá dostať, vstupná brána je zamknutá. Znamená to, že sa tam už Bratislavčania nebudú môcť kúpať? Tiež by ma zaujímalo, ako ministerstvo školstva spravuje svoju budovu Ekoiventu a aké aktivity tam robí, keď celý objekt je uzamknutý a strážený psami!

Peter, Staré Mesto
Stanovisko rezortu: „Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu plánuje aj v tejto letnej sezóne otvoriť kúpalisko Ekoiventu a sprístupniť ho širokej verejnosti, tak ako po minulých rokoch. Naplánované sú údržbové práce areálu, kosenie, orezy stromov, čistenie bazény atď. Údržba hlavnej budovy Ekoiventu prebieha priebežne zamestnancami ministerstva s cieľom udržať objekt v čo najlepšom technickom stave.“

tizáciou čokoľvek stane, budete sa mať na koho v prípade potreby obrátiť. Určite si prečítajte recenzie zákazníkov, aby ste si urobili obraz o tom, ako boli spokojní s prístupom danej firmy. Pozrite si ich webstránku, všimajte si to, či je ich ponuka prehľadná a majú zrozumiteľne uvedené všetky potrebné informácie (parametre zariadenia, cena, ...). Obzvlášť si dajte pozor na to, aby ste od firmy nekúpili len samotné klimatizačné zariadenie, pretože v tom prípade je treba počítať s tým, že montáž si budete musieť zabezpečiť vo vlastnej réžii.

„Kvalite našich klimatizácií do bytu alebo domu dôveruje už viac ako 3 200 spokojných zákazníkov po celom Slovensku a toto číslo neustále rastie. Na webstránke www.zse.sk si môže každý pozrieť našu ponuku a v prípade akýchkoľvek otázok sme zákazníkom k dispozícii. Stačí si len vybrať ktorúkoľvek klimatizáciu, ktorú máme na webe, nechať nám nezáväzný kontakt a my zákazníka budeme zakrátko telefonicky kontaktovať a odpovieme na všetky jeho otázky,“ dodáva Lenka Gerželová zo ZSE.

Čo ukázali cyklosčítače

BRATISLAVA

Údaje z nových cyklosčítačov, ktoré radnica nainštalovala na nábreží na strane Starého Mesta a na Starom Moste, zaznamenali zaujímavé informácie o cyklistoch.

Vďaka teplejšiemu počasiu využívame v týchto dňoch bicykle nielen na relax, ale tiež na dopravu do práce či za inými povinnosťami. V marci sme na niektorých miestach jazdili na bicykloch aj päťkrát viac ako počas januára. Cyklosčítač odhalil aj to, že najpopulárnejšími dňami pre cyklistov sú na nábreží soboty a nedele. Najväčší počet prejazdov zaznamenal v marci medzi 15. a 16. hodinou, v priemere to bolo až 120 prejazdov. Naopak, najmenej sa jazdí v pondelok – cyklistov je asi o štvrtinu menej ako cez víkend. Ďalšie údaje nájdete na portáli hlavného mesta opendata.bratislava.sk. (ts)

Pokosia, no šetrne

PETRŽALKÁ

Šetrnou kosbou chce Petržalka prispieť k pestrejšiemu charakteru zelene v mestskej časti.

Podobne ako vlni, aj počas tejto sezóny kosby chce mestská časť viac dbať o plochy so zníženou intenzitou kosenia. Dôvodom je prirodzená podpora pre opeľovače, ako aj zachyt a vsakovanie zrážkovej vody. Šetrnejšie kosenie v Petržalke má tiež znížiť prašnosť a teplotu počas letných horúčav. Vytýpané plochy so zníženou intenzitou kosenia budú označené informačnými tabuľkami tak, aby okoloidúci vedeli o dôvode nekosenej plochy. Podľa ankety z minulého roku až 74 % Petržalčanov hlasovalo za šetrnejšiu kosbu a len 26 % uprednostnilo intenzívne kosenie bez zachovania trávnatých pásov. (ts)

TIP NA VÝLET Voda v Kráľovskej studničke pod Pajštúnom privolala malý zázrak

Cestou k zrúcanine hradu sa zastavte pri Kráľovskej studničke. Po 10 rokoch je v nej opäť voda, vďaka čomu tu môžete na jar pozorovať larvy vzácnnej salamandry škvrnitej.

BORINKA

Stredoveký hrad Pajštún nad obcou Borinka, kam sa autom z Bratislavy dostanete za necelú polhodinku, je pre mnohých výletníkov obľúbeným cieľom. Ak ste tu dlhšie neboli, prekvapia vás viaceré novinky.

„Počet návštevníkov sa v poslednom období zvýšil niekoľkonásobne, prichádzajú najmä Bratislavčania. Sme radi, že sa ľudom u nás páči, okolie hradu Pajštún s lesmi je atraktívne. S dobrovoľníkmi nášho občianskeho združenia sa ho snažíme aj naďalej zveľaďovať a skrášľovať,“ hovorí Adriana Kušíková z Občianskeho združenia Pajštún. Dokázali napríklad vrátiť život Kráľovskej studničke, ktorá sa nachádza pri ceste k zrúcanine hradu – po desiatich rokoch sa v nej objavila voda, čo privolalo malý

zázrak. „Vďaka tomu môžete na jar pozorovať v studničke larvy vzácnnej salamandry škvrnitej,“ teší sa Adriana. Nad studničkou pribudol nedávno prístrešok proti jej ďalšiemu zanášaniam, dobrovoľníci sa rozhodli osadiť tu aj drevenú sochu strážkyne prameňa – vodnej víly a vytvoriť farebnú mozaiku na existujúcom múre. Ich ďalším veľkým projektom bola revitalizácia vyschnutej mokrade, ktorá sa rozprestiera neďaleko studničky.

Vybagrovali konáre, zeminu a vyzbierali aj odpady zo zamestnanej mokrade. Následne v spolupráci s obcou Borinka opravili porušenú hrádzu zemného valu tak, aby voda z územia rýchlo neodtekala, ale, naopak, aby sa čo najviac zadržala. Aj to sa podarilo, takže počas horúceho leta bude ochladzovať miestnu klímu. Mokrad' je zavodnená a počas tejto zimy sa na nej deti dokonca korčuľovali. Aktivity dobrovoľníkov sa týmto nekončia. „Budeme

pracovať na tom, aby bolo okolie turistického chodníka príťažlivé a aby sa turisti zdržali čo najviac v prírode, avšak mimo blízkej prírodnej rezervácie. Po smerovníku v podobe detskej lezeckej steny, výmeny starého altánu za nový, chystáme ďalšie prvky – interaktívnu envirovýchovnú tabuľu o význame mokradí a o odpade, aby sme ho nenechávali v lese, ale vždy z výletu nosili domov a vytriedili. Veď sa choďte pozrieť cez víkend na Pajštún,“ naznačuje Adriana problém, ktorý hnevá mnohých domácich vrátane dobrovoľníkov z ich občianskeho združenia.

Chodník sa snažia udržiavať bez odpadkov, čo sa však niekedy javí ako nemožné. „Pritom turisti majú možnosť po zjedení a vypití svojich zásob priamo v obci pri obchode rozdeliť svoj odpad do určených kontajnerov alebo si ho, už odľahčený z výletu, jednoducho odniesť nazad domov. Nežiadame od návštevníkov, aby boli 'zero waste'... Želáme si len, aby sme sa všetci stali aspoň 'odpadoví supertriediči', aby sme si každý zobrali svoje odpady pár metrov dole do obce a tam ich vytriedili. Zanechávať po sebe smeti nie je férové k prírode, ktorá sa nám ponúka úplne zadarmo, a nie je to férové ani k ostatným, ktorí prídu po nás na výlet. Naopak, ako takú malú dobrovoľnú vstupenku alebo poďakovanie by mohol každý turista pri odchode zobrať so sebou zopár odpadkov z lesa. Takto sa budeme spolupodieľať na tom, že to tu zostane čisté a pekné aj nabadúce. Malý krok pre nás, veľká zmena pre životné prostredie. Niektorí to už robia a za to im ďakujeme,“ odkazuje Adriana Kušíková. (ac)

Foto: shutterstock, Zuzana Papp

Správy z podsvetia

Falošnému automechanikovi to tentoraz nevyšlo! Koncom apríla krátko po ôsmej hodine večer prijala bratislavská polícia oznámenie, že neznámy muž kradne zo zaparkovaného auta na HATALOVEJ ULICI v Novom Meste katalyzátor. Kým však hliadka dorazila na miesto, „automechanik“ stihol ujsť na seate s označením TAXI. Krátko nato ho však policajti vypátrali. Už pri vizuálnej kontrole vozidla si všimli, že vnútri má rôzne náradie, náhradné rezné kotúče do karbobrúsky, detské bicykle, kolobežku, elektroniku a iné predmety, pričom ich pôvod vodič nevedel hodnoverne vysvetliť. Pre podozrenie z krádeže ho preto rovno eskortovali na policajné oddelenie. (ts, nc)

Stovky výnimočných svedectiev o našej histórii

Bratislava kedysi

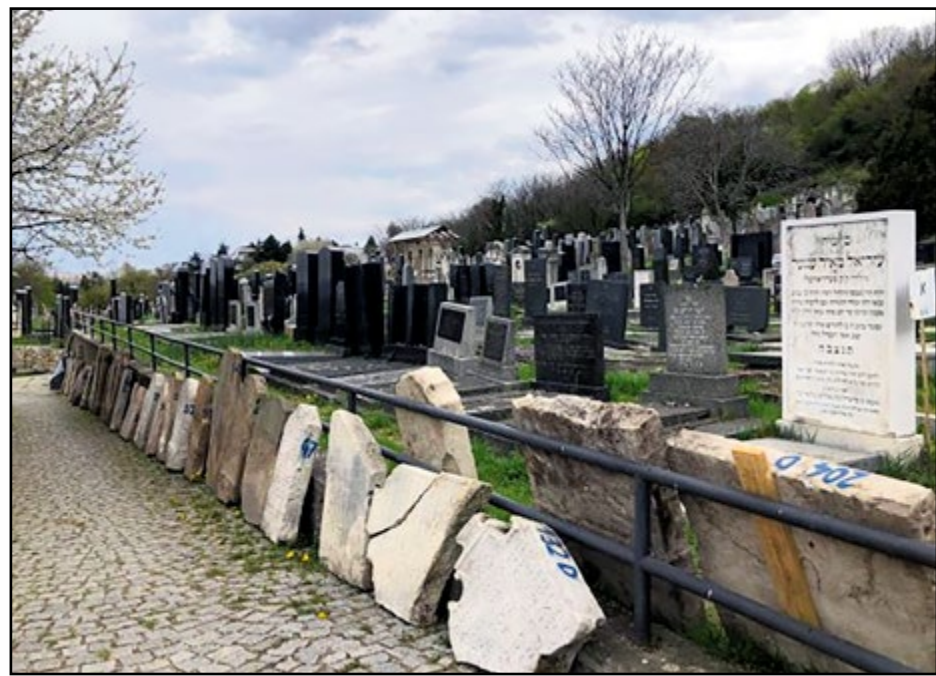
Unikátny objav, ktorý doplní mozaiku histórie nášho mesta, sa podaril na ortodoxnom židovskom cintoríne na Žižkovej ulici. Na mieste, kde hraničí s Mikulášskym kresťanským cintorínom, sa po desiatkach rokov našlo viac ako 400 náhrobných kameňov s nevyčísliteľnou historickou hodnotou.

Práve v tomto roku si židovská náboženská obec v Bratislave pripomína 730 rokov od prvej dochovanej písomnej zmienky o prítomnosti Židov na území nášho mesta. Je súčasťou známeho textu základného mestského privilegia, ktoré kráľ Ondrej III. udelil v roku 1291 vtedajšiemu Prešporuku. „Židovské obyvateľstvo bolo neodmysliteľnou súčasťou tohto mesta od prvého momentu jeho vzniku. Nie je príhodnejší spôsob pripomenúť si toto výročie a slávne dejiny prešporskej židovskej komunity ako práve nálezom významného fragmentu týchto dejín. Mysleli sme si, že tie náhrobky neexistujú, sú navždy stratené, o to cennejšie je tento nález,“ zhodnotil predseda Židovskej náboženskej obce Bratislava Tomáš

Epitafy rozprávajú príbehy o tom, čo sa v našom meste dialo a ako ľudia žili.

dajú prevažne z 18. a prvej tretiny 19. storočia. Sú medzi nimi napríklad náhrobky popredných patricijských rodín, priamych predkov nemeckého básnika Heinricha Heineho či revolucionára Karla Marxa. Jeden z náhrobkov z roku 1724 patrí Simonovi Wolfovi Oppenheimerovi, vnukovi Samuela Oppenheimeru, ktorý bol diplomatom a hlavným finančníkom na dvore Habsburgovcov v období vrcholiaceho konfliktu s Osmanskou ríšou. Vzácný je aj dvojnáhrobok detí bratislavského rabína Benjamina Wolfa Pollaka z roku 1719, jedného zo zakladateľov ješivy, ktoré pravdepodobne zomreli v dôsledku niektorej epidémie v meste. Dvojnáhrobok vyjadruje smútok nad ich stratou. Našlo sa tiež torzo náhrobku z roku 1831, patriace jednému zo spolupracovníkov Chatama Sofera. Tomáš Stern verí, že sa podarí odhaliť aj ďalšie vzácne náhrobné kamene. „Možno budú medzi nimi aj niektoré

Náhrobné kamene pochádzajú prevažne z 18. a prvej tretiny 19. storočia.

Objav svetového významu

Veľká časť pôvodného židovského cintorína v Bratislave bola zdemolovaná v rokoch 1942 až 1943, keď pod hradným bralom vybudovali elektrický tunel. Odvtedy sa väčšina náhrobných kameňov takmer 80 rokov považovala za zničenú alebo stratenú. Výnimkou je 23 z nich, ktoré dnes tvoria pamätník Chatama Sofera. Najnovší objav náhrobných kameňov, ktorých pôvod siaha až do 17. storočia, sa podľa odborníkov zapíše nielen do slovenských, ale aj svetových dejín.

zo 17. storočia, teda z obdobia, keď bol staronový cintorín založený. Zatiaľ najstarší náhrobný kameň, ktorý sa nám podarilo nájsť, pochádza len z roku 1700,“ doplnil. Všetky náhrobné kamene plánujú pasportizovať, očíslovať a digitalizovať ich obsah. Následne ich chcú zakonzervovať a zachovať pre budúce generácie, viaceré by mali byť umiestnené v areáli pamätníka Chatama Sofera. (nc)

Foto: nc, Bratislava
Viac na www.banoviny.sk

Bratislavské
Noviny
vyjdú o mesiac
4. júna 2021

Pieta pohrebná služba

Pomáhame
24 hodín denne
už viac ako 30 rokov.

V obradnej miestnosti Pieta
ponúkame bezplatne tieto služby:

► prepožičanie
štyroch umelých vencov
už aj so štandardnými
stuhami

► zobrazenie fotografie
zosnulého na LCD monitore

► prehratie foto
prezentácie zo života
zosnulého

► kondolenčnú listinu.

Na týchto službách
ušetrite min.
300 eur.

Pieta – pohrebná služba
Mlynské Nivy 8
02/52 63 11 81
www.pieta.sk

REDAKCIA
Ivanská cesta 2D
821 04 Bratislava
Šéfredaktorka: Anna Čapková

E-mail: redakcia@banoviny.sk
Telefón: 02/6280182
Inzercia: Claudia Škrabáková
Telefón: 0911 668 469

E-mail: skrabakova@banoviny.sk
PR reklama
je graficky vyznačená ■
www.banoviny.sk

Nedostávate Bratislavské noviny?
Nahláste nám vašu presnú
adresu na: 02/32688830,
redakcia@banoviny.sk

	Christian Morgenstern	predložka so 4. pádom	optické umenie	tuková cysta na tvári	nahodia omietku	2. časť tajničky	Pomôcky: merba, sanitra, tutti, latus, Joel	základná číslovka	ruský súhlas	značka pre kilonit	Liliána (dom.)	mravné, morálne	5. časť tajničky	asýrsky boh mesta Eridu
	poskytnutie podpory						klepaním odstráni							
	omámme alkoholom						liadok (zastar.) jodid sodný							
	obližne liaťim naplnil								horí bez plameňa etalónovanie					urobilo obchádzku
Autor krížovky: Juraj Mitošinka	symetrála	1. časť tajničky	veľmi plačeme zn. pre megaerg							Igor (dom.) Elemír (dom.)				
osmička (kart.)				všetci (hud.) mohamedánstvo				skr. tonzilektómie obec na Slovensku			zhyb značka technécia			
mohli				oxid mangánatý prvok zn. At			johaniti skr. východo-severo-východu							
Pomôcky: asaul, maltézi, anda, lura, akant	Irida (dom.) tlupa (pejor.)				zurvalec (zried.) tvorca, pôvodca							skratka náčelníka štábu stratégia		
mykal sa					ľstivé konanie rod hlodavcov						tyl (zastar.) geometria (zastar.)			
citoslovce žiaľu			bok (v med.) prestali horieť			smerom z vnútra 3. časť tajničky				Matej (dom.) rumunské platidlá				
kedysi, dakedy			mátožím automobil (hovor.)				váľok, po česky citoslovce nech žije						6. časť tajničky	kamenný meteorit (geol.)
pestrofarebný oblúk na oblohe				tým skôr plazivo sa pohyboval				obet' (kníž.) druh foto. vývojky						
kozácky kapitán				vládný systém tropická rastlina					liečivé rastliny mužské meno					
Pomôcky: pointer, jelienska, milium, tul	pomstia (bás.) Jolana (dom.)				kričím (expr.) klamliivo					staršia poľná miera lepilo sa				
bielo-hľuzovka obyčajná (hovor.)						Talian (zastar.) 4. časť tajničky					oxid hlinatý ženské meno			
obviazal					prestane orať Laurus (dom.)							EČV ilavy paznechtík ostrnité (bot.)		
skratka lesnej správy			robilo poľovný pes				leptári zabezpečovanie							
kúpou získaj			metéri (polygr.) ovládala					klepot (expr.) plemeno psov						
Abovská stolica (hist.)				snoval sa rad, zástup (hovor.)					Olympia (dom.) usadenina roztoku				7. časť tajničky	aktivizujúci prvok (kníž.)
Pomôcky: aerolit, Ea, airdal, metol, sabera	účelne upravuj arabský náčelník				erotoman príslušníci ruského národa					časť pagody trubkový nástroj				
Alexander (dom.)					kombinéza hať (kníž.)						prúdenie vody príjímam potravu			
potvrď príkaz klávesom enter						rob obrubu na látke značka stroncia						zn. bulhar. cigariet skr. bytového podniku		
biblické mužské meno				ženské meno					oblúkovitá kosť					
kurča				šťát v juhozápadnej Ázii					základná jednotka elektrického prúdu					